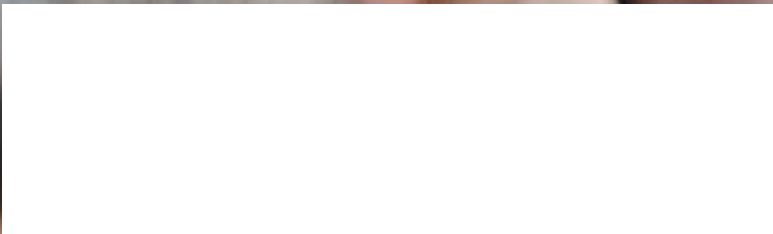
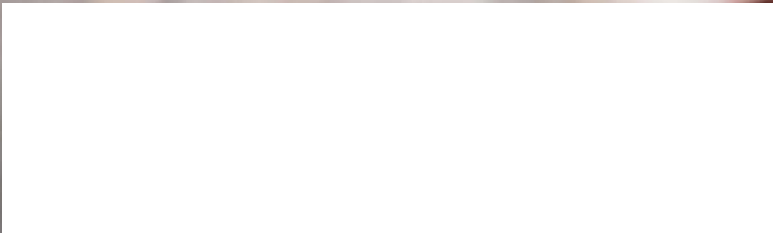
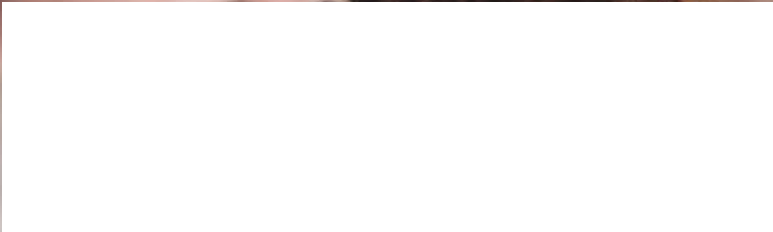

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Nalbandyan Women's Club i Armenien. Tillsammans har kvinnorna i byn Nalbandyan skapat en mötesplats där de lär sig om sina rättigheter, utvecklar strategier för att påverka lokalsamhället och får tillgång till gratis gynekologisk vård. Kvinna till Kvinna stödjer Nalbandyan Women's Club genom vår partnerorganisation Democracy Today.

Foto: Pi Frisk

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

- 4 Om Kvinna till Kvinna
- 5 Effektrapportering
- 6 Förord
- 6 Verksamhet i världen
- 8 Det här är Kvinna till Kvinna
- 10 Tillsammans är vi förändringen
- 12 Aktivisters villkor
- 14 Utveckling och utmaningar
- 15 Ukraina
- 16 Västra Balkan
- 20 Central- och Västafrika
- 24 Södra Kaukasien
- 28 Mellanöstern och Nordafrika
- 33 Sverige
- 36 Engagera dig
- 40 Styrelse
- 41 Förvaltningsberättelse
- 52 Revisionsberättelse

Kvinna till Kvinna är en partipolitiskt och religiöst obunden freds- och kvinnorrättsorganisation.

Kvinna till Kvinna jobbar för kvinnors rättigheter i 20 konfliktdrabbade länder, och stödjer över 130 kvinnorrättsorganisationer runtom i världen. Tillsammans skapar vi trygga platser längs flyktvägar och ser till att våldsutsatta kvinnor får hjälp. Vi ger kvinnor förutsättningar att ta makten över sina egna liv.

Kvinna till Kvinna finns för att ge kvinnor en röst. I världens krig och konflikter utsätts kvinnor för våld och övergrepp och världen är fortfarande långt ifrån jämställd. Vi ger kvinnor makt över sina egna liv och i samhället.

- Vision**
- En värld där det råder hållbar fred byggd på demokrati och jämställdhet, och där konflikter hanteras med ickevåldsmetoder.
 - En värld där mänskliga rättigheter respekteras och alla människor kan känna trygghet och säkerhet.
 - En värld där kvinnor har makt och inflytande över beslut och är fullvärdiga aktörer i samhällsutvecklingen.

Uppdrag

Kvinna till Kvinna stödjer och samarbetar med kvinnorrättsorganisationer som kämpar för kvinnors rättigheter och fred. Vi skapar opinion kring kvinnors rättigheter och vikten av att kvinnor deltar i diskussioner och beslut som rör fred och säkerhet. Vi främjar också studier och forskning för att öka kunskapen om hur krig och konflikt påverkar kvinnors villkor i samhället.

Historia

Kvinna till Kvinna bildades 1993 då rapporter om massvåldtäkter under krigen på Balkan nådde Sverige. Freds- och kvinnorörelsen gjorde ett gemensamt upprop under appellen Kvinna till Kvinna. Det följdes av insamling av pengar till stöd för kvinnorrättsorganisationers arbete på Balkan. Sedan dess har Kvinna till Kvinna växt väsentligt. I dag stödjer vi 131 kvinnorrättsorganisationer och kvinnorrättsförsvarare världen över.

- I Sverige arbetar vi för**
- Att människor ska ta ställning och engagera sig för fred och kvinnors rättigheter i krigs- och konfliktdrabbade områden.
 - Att samla in pengar till stöd för det arbete som våra partnersorganisationer gör.

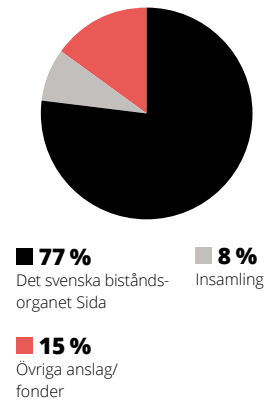

Ny internationell hemsida!

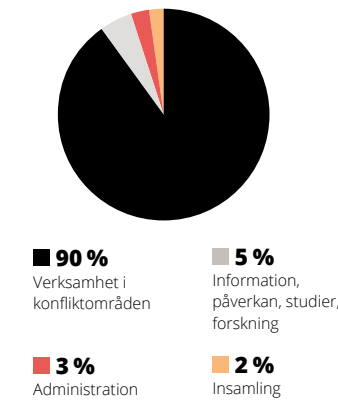
Hösten 2018 lanserade Kvinna till Kvinna en internationell hemsida. Nu finns information om oss och våra partnersorganisationer även på engelska! Med vår satsning på internationell kommunikation vill vi stärka vårt varumärke och lyfta vårt och våra partnersorganisationers viktiga arbete för en större publik.

Besök gärna kvinnatillkvinna.org och ta en titt!

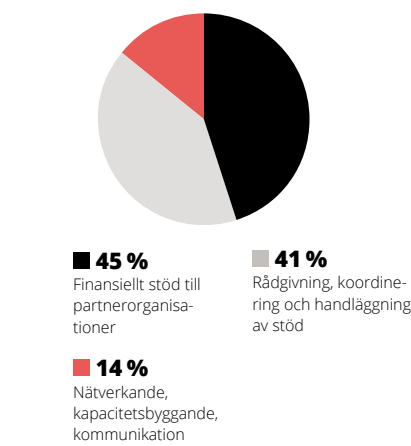
SÅ FÅR VI IN PENGAR | 170 MKR

SÅ ANVÄNDS PENGARNA | 166 MKR

VERKSAMHET I KONFLIKTOMRÅDEN | 149 MKR

HITTA RÄTT I VÅR RAPPORT!

Här har vi samlat vanliga frågor om Kvinna till Kvinnas verksamhet. Vi ger kortfattade svar som hänvisar till sidor där du kan läsa mer i detalj om organisationen, vårt arbete och resultat. Välkommen!

Vad vill organisationen uppnå?

Kvinna till Kvinnas vision, uppdrag och historia beskrivs på sidan 4. Vad vi vill åstadkomma för kvinnor beskrivs på sidan 8, där du även kan läsa om våra mål. Målen för vårt arbete finns även beskrivna på sidorna 15–32 där vi berättar om vårt arbete i olika delar av världen.

Varför startades Kvinna till Kvinna?

En historisk tillbakablick hittar du på sidan 4 och på sidorna 10–11, där vi beskriver organisationens utveckling sedan starten för 25 år sedan.

Var i världen är ni verksamma?

Vi arbetar i regioner påverkade av krig och konflikt. På kartan på sidorna 6–7 kan du se vilka länder vi arbetar i.

Hur arbetar ni?

Vår arbetsmodell samt hur vi samarbetar med kvinnorrättsorganisationer beskrivs på sidorna 8–9. Våra partnersorganisationer presenteras per region på sidorna 15–32.

Vilken kapacitet och kunskande har ni för att uppnå era mål?

En övergripande bild av hur vår organisation ser ut finns på sidan 8. Där berättar vi även om våra kontor samt antal anställda. Du kan läsa mer om vår kapacitet i hela rapporten, exempelvis om vår styrelse på sidan 40 och vårt utvecklingsarbete på sidan 14.

Vilka strategier har ni för att uppnå era mål?

Vårt arbete kräver olika strategier beroende på plats och mål, och går att hitta i hela rapporten. Vår övergripande strategi för de närmaste åren och vår huvudmetod för förändring beskrivs på sidorna 8–9.

Hur finansieras ert arbete?

Kvinna till Kvinna kan stödja kvinnor i konfliktdrabbade områden genom gåvor och anslag. Läs om våra finansiärer på sidan 8. Vårt arbete för att samla in pengar från såväl privatpersoner som företag kan du läsa om på sidorna 36–39.

Hur når ni ut med information till allmänheten om ert arbete?

Genom olika kommunikationskanaler, framför allt press och sociala medier, sprider vi information om kvinnors rättigheter och arbetet vi gör. Våra volontärer är också ovärderliga för Kvinna till Kvinnas insamlings- och kommunikationsarbete, läs om dem på sidorna 36–39. Kvinna till Kvinna bedriver även politiskt påverkansarbete. Läs om detta på sidorna 12–13 och 34–35.

Hur vet ni om er organisation gör framsteg?

Hur Kvinna till Kvinna planerar och följer upp verksamheten beskrivs i modellen på sidan 9 och bredare på sidorna 42–44.

Vad har ni åstadkommit så här långt?

Modellen på sidan 9 visar hur Kvinna till Kvinnas arbete leder till förändringar för kvinnor på både samhällelig och individuell nivå. Våra resultat är sedan lyfta i olika sammanhang: västra Balkan och Ukraina på sidorna 15–19, Central- och Västafrika på sidorna 20–23, Södra Kaukasien på sidorna 24–27, Mellanöstern och Nordafrika på sidorna 28–32, påverkan och kommunikation på sidorna 12–13 och 34–39.

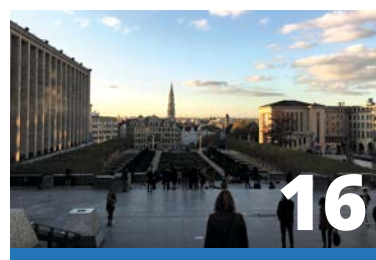
Kan jag engagera mig ideellt för Kvinna till Kvinna?

Ja, det kan du! Läs om våra fantastiska volontärers aktiviteter på sidorna 33 och 36.

Kvinna till Kvinna är medlem i Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRII) som jobbar med kvalitetssäkring bland organisationer som samlar in pengar. Som medlem ska vi årligen rapportera effekterna av vårt arbete för att visa vilken nytta Kvinna till Kvinna gör. På den här sidan presenterar vi FRII:s frågor, samt hänvisar till de sidor där de besvaras.

VERKSAMHET I VÄRLDEN

Kvinna till Kvinna arbetar i Central- och Västafrika, södra Kaukasien, västra Balkan, Ukraina, Mellanöstern och Nordafrika.

Västra Balkan

- Albanien
- Bosnien-Hercegovina
- Kosovo
- Nordmakedonien
- Montenegro
- Serbien

Central- och Västafrika

- Liberia
- Demokratiska Republiken Kongo
- Rwanda

Huvudkontor i Stockholm

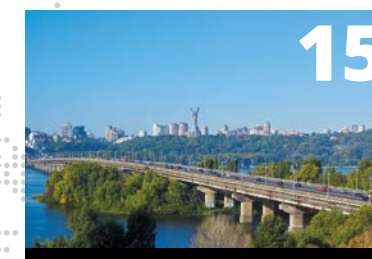
Mellanöstern och Nordafrika

- Irak
- Israel
- Jordanien
- Libanon
- Palestina
- Tunisien
- Syrien

Södra Kaukasien

- Armenien
- Azerbajdzjan
- Georgien

Ukraina

Av säkerhetsskäl kan vi inte uppge alla länder som Kvinna till Kvinna har verksamhet i. Av samma skäl listas inte alla organisationer som vi stödjer.

FÖR ALLA KVINNORS RÄTTIGHETER

I 25 år har Kvinna till Kvinna arbetat för att stärka kvinnors rättigheter. 2018 gjorde vi stora framsteg. Men det var också ett år då vi mötte en allt fientligare omvärld. Det fortsätter att bli allt farligare att vara kvinnorrättsförsvarare.

Startskottet för Kvinna till Kvinna var ett upprop år 1993 mot de systematiska våldtäkter som tusentals kvinnor utsattes för under kriget på Balkan. Ett nätverk av kvinnor bildades för att få ett stopp på våldet och Kvinna till Kvinna föddes. Än i dag finns vi kvar på Balkan och stöttar lokala kvinnorrättsorganisationers arbete för jämställdhet, kvinnors rättig-

heter och en hållbar fred. Under dessa 25 år har Kvinna till Kvinna vuxit till en global organisation med 120 anställda och verksamhet i 20 länder.

Samtidigt som vi växer oss starkare, möter vi också större motstånd. På internationella kvinnodagen släppte vi en rapport där vi granskat situationen för kvinnorörelsen globalt. Den visar att inga samhällen är vaccinerade mot angrepp på jämställdheten och att utrymmet att agera för kvinnors rättigheter har krympt. Att försvara kvinnors rättigheter är på fler och fler platser i världen förenat med livsfara.

Trots det ökade motståndet, har vi nått avgörande milstolpar under året. I Liberia har kvinnor fått laglig rätt att äga mark. I Jordanien ledde aktivt påverkansarbete till att FN för första gången hade ett starkt jämställdhetsperspektiv i sin genomgång av mänskliga rättigheter i landet. Den så kallade "sammetsrevolutionen" i Armenien ledde till att den konservativa regeringen till slut tvingades bort. Och efter tio års

påverkansarbete har en EU-resolution om kvinnors rättigheter på västra Balkan äntligen antagits av Europaparlamentet.

Efter våra 25 år har Kvinna till Kvinna utvecklat ett unikt sätt att arbeta, vi har erfarenheten och kunskapen för att kunna göra verklig skillnad. Vi har lyssnat och lärt av kvinnorrättsförsvarare från hela världen och vi är stolta över förtroendet att få stödja och delta i deras kamp för kvinnors rättigheter i krig och konflikt.

Kvinna till Kvinna ska fortsätta att försvara kvinnors rättigheter, överallt och varje dag. Ett stort tack till alla er som gör det möjligt genom era gåvor och ert frivilliga engagemang. Tillsammans är vi förändringen!

Petra Tötterman Andorff | generalsekreterare

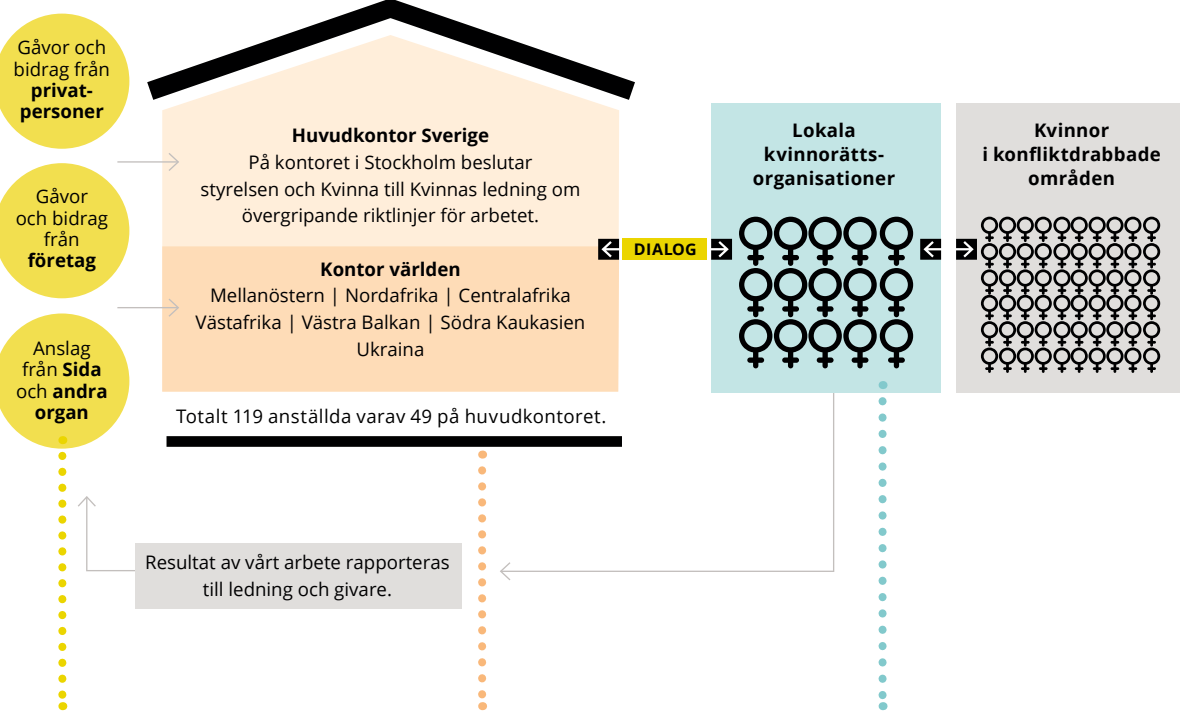
Foto: Viktor Gårdesten

VI GER KVINNOR MAKT ÖVER SINA EGNA LIV

Kvinna till Kvinna jobbar för kvinnors rättigheter i 20 länder och stödjer över 130 kvinnorrättsorganisationer runtom i världen. Vi finns på många av de platser där det är som tuffast att vara kvinna. Tillsammans skapar vi trygga platser längs flyktvägar och ser till att våldsutsatta kvinnor får hjälp. Vi ger kvinnor förutsättningar att ta makten över sina egna liv.

Kvinna till Kvinna stödjer ekonomiskt, utbildar och bidrar till nätverkande, alltid utifrån långsiktighet och dialog. Vår styrka är att vi lär känna våra partnerorganisationer, lyssnar på dem och stödjer deras prioriteringar.

Gåvor och anslag

Så finansieras arbetet

Kvinna till Kvinna kan stödja kvinnor i konfliktdrabbade områden tack vare gåvor och anslag:

- Vår största finansör är Sida. Vi får även anslag från Allmänna Arvsfonden, EU, Folke Bernadotteakademien, Kanada, Norge och Storbritannien samt svenska Utrikesdepartementet.
- Gåvor och bidrag från privatpersoner och företag är avgörande för vårt arbete. Vår största privata givare är Svenska Postkodlotteriet.

Kommunikation, opinionsbildning, utbildning och forskning

- Kvinna till Kvinnas kommunikationsarbete syftar till att lyfta fram kvinnorrättsförsvarens villkor i krig och konflikter och hur deras arbete förändrar kvinnors liv. Vi arbetar också för att påverka beslutsfattare och lagar för att förbättra kvinnors rättigheter.
- Vi ökar den svenska allmänhetens kunskap om, och engagemang för, kvinnors rättigheter genom vår digitala kommunikation men också genom att arrangera evenemang, medverka i media samt genom våra volontärers aktiviteter.
- Vi arbetar med att ta fram studier och samarbetar med enskilda forskare och forskningsinstitut.
- Vi erbjuder utbildningar för att öka kunskap och kompetens kring kvinnor, fred och säkerhet.

Partnerorganisationer

2018 samarbetade Kvinna till Kvinna med 131 kvinnorrättsorganisationer i fem konfliktdrabbade regioner:

- Centralafrika
- Mellanöstern/Nordafrika
- Södra Kaukasien
- Västafrika
- Västra Balkan och Ukraina

Strategisk inriktning

Fokus för vårt arbete 2016–2021 är att:

1. Minska våld mot kvinnor.
2. Öka kvinnors politiska deltagande.
3. Bidra till en förändrad säkerhetspolitik där kvinnors rättigheter får en framträdande roll.

SÅ HÄR GÖR KVINNA TILL KVINNA SKILLNAD

Exempel | Kampen för civila rättigheter

- 1 Vi ger stöd till ett flertal kvinnorrättsorganisationer inklusive Collective for Research and Training on Development – Action (CRTD.A) i Libanon. De stärker kvinnorrättsgrupper med hjälp av forskning och utbildning, och driver kampanjer för att stoppa diskrimineringen av kvinnors civila rättigheter.

Så mäter vi resultat

Vi analyserar hur stor del av vår budget som går till att stödja partnerorganisationer ekonomiskt, med utbildning och med möjligheter till att nätverka.

- 2 CRTD.A får ekonomiskt stöd av oss för att driva kampanjer, påverka makt-havare och utbilda kvinnor inom civila rättigheter och ledarskap och på så sätt förbättra situationen för kvinnor.

Vi träffar regelbundet representanter från våra partnerorganisationer. Vi har en nära dialog med dem om deras verksamhet.

- 3 Vi stärker också CRTD.A genom utbildning inom de områden som de själva tycker är viktiga och med nätverks-kontakter inom deras område. På det sättet blir de en mer hållbar aktör, och kan fortsätta med att förbättra sitt arbete inom kvinnorrättsrörelsen i Libanon, och i hela Mellanöstern där de är verksamma.

Vi följer upp hur partnerorganisationer:

- Planerar och utvärderar sina projekt.
- Driver sin verksamhet på ett transparent och effektivt sätt.
- Nätverkar med relevanta aktörer.

- 4 Som en stark aktör i en kvinnorrätts-rörelse kan de få mer makt och inflytande att förbättra situationen för kvinnor i hela Mellanöstern.

Tillsammans med våra partnerorganisationer analyserar vi deras resultat, och deras inflytande i samhället för att lära och utvecklas tillsammans.

Foto: Christopher Herwig

Hanadi Nesser
Beirut | Libanon

Hanadis tre barn har inte medborgarskap trots att de bor i Libanon och har en libanesisk mamma. Det beror på att lagen inte tillåter barn till utländska pappor att få libanesiskt medborgarskap. När Hanadi deltog i CRTD.A:s utbildningar i ledarskap, kvinnors rättigheter och demokrati insåg hon vilka rättigheter hon och hennes tre barn borde ha. Genom CRTD.A:s kampanj "Nationality is a right to me and my family" leder hon nu arbete för att ändra den diskriminerande lagen. Hanadis erfarenheter med CRTD.A och det stöd och den uppmuntran hon fått ifrån kampanjen har gett henne ny energi och motivation. Det har lett till att hon efter 20 år har börjat studera på universitetet.

År 1993: Varje fredag arrangerades möten på Norrmalmstorg. Inför Mors dag slöt företrädare för samtliga riksdagspartier upp. Dåvarande ordförande i socialdemokratiska kvinnoförbundet, Margareta Winberg, höll tal.

25 ÅR FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER

I protest mot det sexuella våldet som kvinnor utsattes för under krigen på Balkan bildades Kvinna till Kvinna. 25 år senare har vi vuxit till en global kvinnorättsorganisation på plats i 20 länder.

Allt började med ett upprop i februari 1993. Representeranter från olika organisationer träffades för att diskutera vad som kunde göras åt de systematiska massvåldtäkterna som just då skedde under krigen på Balkan. Den 18 april samma år skrev en grupp kvinnor i Sverige under en gemensam protest mot våldtäkterna. Gensvaret blev enormt och snart samlade engagemanget mot våld och diskriminering tiotusentals personer. Detta blev den formella starten för nätverket "Kvinna till Kvinna" som bland annat stöttades av alla partipolitiska kvinnoförbund. Kvinna till Kvinna ordnade möten på Norrmalmstorg i Stockholm för att demonstrera mot kriget och samla in pengar.

"Skicka ett kvinnopaket"

Året efter startskottet, 1994, genomförde Kvinna till Kvinna en insamlingskampanj där alla som brann för kvinnors rättigheter kunde engagera sig. Under kampanjen "Skicka ett kvinnopaket" skickade privatpersoner 20 000 paket med bristvaror som bindor,

tamponger, underkläder och hygienprodukter till kvinnliga internflyktingar i Bosnien-Hercegovina. Två år senare började vår mobila kvinnoklinik, som erbjöd preventivmedel och hälsovård, rulla. Det blev också en fredad mötesplats där kvinnor kunde samlas.

Redan från början var vi noga med att kvinnoorganisationerna på plats skulle vara med och besluta om vad som borde göras och sedan också vara med och utföra arbetet. Så jobbar vi fortfarande.

År 1994: Genom kampanjen "Skicka ett kvinnopaket" slöt svenska folket upp och bidrog till 20 000 paket med bristvaror som skickades till kvinnliga internflyktingar i Bosnien-Hercegovina.

Vi arbetar för kvinnors rätt att slippa våld och utsatthet, rätt till makt över sina egna liv och möjlighet att organisera sig.

Första genusanalysen

Mycket av vårt arbete handlar om att påverka beslutsfattare och makthavare. År 2000 presenterade vi rapporten "Engendering the Peace Process", som belyste konsekvenserna av att inte ha ett genusperspektiv när freden slöts i Bosnien-Hercegovina. Det här var första gången någonsin som det gjordes en genusanalys av ett fredsavtal. År 2002 fick vi ett stort erkännande av vårt arbete när vi stolt tog emot det prestigefyllda The Right Livelihood Award – även kallat "det alternativa nobelpriset". En fantastisk och mycket välkommen bekräftelse på att kvinnors aktiva roll i fredsbyggande är en förutsättning för fred.

En global rörelse

När vi inledde vårt arbete handlade det om att ge stöd till kvinnor på Balkan som var hårt drabbade av massvåldtäkter och andra övergrepp. Vi finns kvar på Balkan än i dag – nu med fokus på att föra fram kvinnor i politiken och bekämpa ekonomisk ojämlikhet och strukturellt våld mot kvinnor. Och vi har växt och etablerat oss i fler regioner i världen: Södra Kaukasien, Mellanöstern samt Nord-, Central- och Västafrika.

Så här 25 år efter starten är vi en global organisation med 120 anställda och verksamhet i 20 länder. Vi arbetar för kvinnors rätt att slippa våld och utsatthet, rätt till makt över sina egna liv och möjlighet att organisera sig. Detta kommer vi att fortsätta med, för vi vet att förändring sker när kvinnor kommer samman och arbetar tillsammans. Våra första 25 år är en bra början.

År 1996: Den mobila kvinnokliniken i Bosnien-Hercegovina erbjöd preventivmedel och hälsovård men blev även en fredad mötesplats där kvinnor kunde samlas.

VI FICK EN NY GENERALSEKRETERARE

I maj 2018 fick Kvinna till Kvinna en ny generalsekreterare, Petra Tötterman Andorff. Hon har lång erfarenhet av arbetet med kvinnors rättigheter och axlade rollen som biträdande generalsekreterare för Kvinna till Kvinna redan 2014. Tidigare har hon bland annat varit generalsekreterare för IKFF (Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet) och koordinator på IKFF:s internationella kontor i New York. När hon tillträdde sin nya post betonade Petra Tötterman Andorff hur viktigt det är att lägga ett jämställdhetsperspektiv på freds- och säkerhetspolitiska frågor.

– I en värld av ökad militarisering, nationalisering och radikalisering så ryker kvinnors rättigheter först. Vår uppgift är att fortsätta föra fram kvinnors perspektiv. Vi står på axlarna av mer än 100 års kamp för kvinnors rättigheter så därför kommer vi aldrig att ge upp!

Foto: Julia Örtengren

I panelen deltog Liliانا Religa, Alexandra Pascalidou, Judith Wirth och Irena Cvetkovic.

STORT GENOMSLAG FÖR VÅR RAPPORT OM KVINNORÄTTSFÖRSVARARES VILLKOR

Den internationella rapporten lanserades den 8 mars, under Stockholm Forum for Gender Equality, där kvinnorrättsaktivister från hela världen fanns närvarande. Vi följde senare upp med bland annat ett högnivåpanelsamtal i Bryssel under European Development Days.

Intresset för rapporten har varit mycket stort under hela året. I juni ordnade vi också ett samtal i Bryssel hos Sveriges ständiga representation vid EU. Paneldeltagarna kom från Nordmakedonien och Bosnien-Hercegovina och vår

generalsekreterare Petra Tötterman Andorff presenterade rapporten.

– Rapporten sätter ljus på en situation som vi känner väl till, sa Mikael Lindvall, Sveriges ambassadör i EU:s kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik, när han inledde mötet.

Han berättade också om den centrala roll arbetet med kvinnors rättigheter har inom ramen för regeringens feministiska utrikespolitik.

Under året har vi också ordnat evenemang i flera länder på Balkan, med bland annat seminarier och rundabordsamtal. Också i andra programländer har rapporten använts i möten med delegationer och ambassadörer.

SÅ TYSTAS EN KVINNORÖRELSE

Rapporten *Så tystas en kvinnorörelse* dokumenterar vår kunskap och erfarenhet av det krympande utrymmet för civilsamhället. Vi visar också att problemet är globalt.

Rapporten baseras på svar från 123 kvinnorrättsaktivister från 32 länder i Centralasien, Mellanöstern, Afrika och Europa. Mer än 60 procent uppgav att deras eget utrymme som aktivister hade minskat. Över 50 procent av aktivisterna har blivit utsatta för våld eller hot om våld. 58 procent menar att den ökande nationalismen ligger bakom utvecklingen, 50 procent pekade på ökande fundamentalism och religiöst inflytande. Också den generella antidemokratiska trenden lyftes fram som en orsak.

En konsekvens av den ökande nationalismen är att länder begränsar möjligheten för organisationer att ta emot utländska bidrag. Samtidigt drar repressiva regeringar in statliga bidrag om organisationer kritiserar regimen eller arbetar för att stärka kvinnors rättigheter.

Organisationers arbete begränsas till exempel genom förbud och ökade krav på administration som gör det krångligt att driva projekt. Hatkampanjer, hot om att bli utsatt för sexuellt våld och risk för att bli anhållen hindrar också aktivisterna.

Forskning visar att en stark kvinnorörelse är den enskilt viktigaste faktorn för att stärka kvinnors rättigheter och för att driva på utvecklingen för jämställdhet i ett land. En stark kvinnorörelse är till och med viktigare än att ha många kvinnor i parlament och regering. Det går alltså att vidta åtgärder för att vända dagens negativa trend. Lokala såväl som internationella nätverk till stöd för utsatta kvinnorrättsförsvarare kan få stöd. Politiker som företrädere Sverige kan sätta press på regimer som inte skyddar kvinnorrättsförsvarare. Vår rapport visar på några av dessa möjligheter.

Inför ett fullsatt auditorium på Stadsbiblioteket höll Kvinna till Kvinna ett seminarium på temat "Är jämställdhet en färskvara?". I panelen satt vår generalsekreterare Petra Tötterman Andorff, Bahar Pars, Rossana Dinamarca och Henrik Fröjmark. Panelen livesändes och sågs av hundratals personer på Instagram.

FEMDEFENDERS DAY

För några år sedan myntade Kvinna till Kvinna begreppet "Femdefender", för att beskriva kvinnorrättsförsvarare. Den 29 november är Femdefenders Day, och vi valde att uppmärksamma dagen med ett fullsatt panelsamtal som även sågs av hundratals personer live på Instagram. Panelen diskuterade framsteg och bakslag för jämställdheten under året.

Bland annat uppmärksammade vi att jämställdheten inte fick så stort genomslag i valrörelsen, trots all uppståndelse och ny energi i och med #metoo under hösten 2017 och trots att väljarna ansåg att frågan var bland de allra viktigaste i valet. Vi diskuterade också den europeiska nyvaknade nationalismen och att handlingsutrymmet för kvinnorörelsen krymper.

Budskapet från oss och Alexandra Pascalidou som ledde samtalet var att världens fantastiska kvinnorrättsaktivister måste försvaras – av oss alla.

ÄNTLIGEN ECOSOC-STATUS

2018 blev vi en rådgivande civilsamhällesorganisation till FN:s ekonomiska och sociala råd. Att få så kallad "ECOSOC-status" har vi jobbat för i nästan tio år. Nu blir det enklare för oss att arbeta med processer inom FN och få tillgång till FN:s lokaler under viktiga möten. Möjligheterna att sätta kvinnors rättigheter på agendan i FN blir fler.

Vägen mot ECOSOC-status har inte varit enkel. Bland annat har ansökan mötts av kritik mot användandet av namnet "Kosovo", eftersom Kosovo inte erkänns av alla medlemsstater. Vi har också fått frågor från Ryssland om hur vi arbetar i Azerbajdzjan.

– Alla dessa frågor och invändningar är olika sätt att fördröja ansökan, säger Charlotte dos Santos Pruth, senior rådgivare

på Kvinna till Kvinna och en av dem som jobbat för vår ECOSOC-status.

– Det slumpade det sig så att Rysslands representant i kommittén byttes ut, och troligtvis var det detta som gjorde att vi till slut kunde röstas in. Vi ser allvarligt på godtyckligheten och bristen på transparens, och kommer att arbeta för att förändra detta.

I mars 2019 kommer Kvinna till Kvinna för första gången att vara med på CSW, FN:s kvinnokommission, med vår egen ECOSOC-status. Vi är nu inte längre beroende av andra organisationer för att kunna bedriva vårt arbete där.

BÄTTRE RUSTADE FÖR ARBETE I KONFLIKTOMRÅDEN

Under 2018 stärkte vi våra resurser för att arbeta i konflikttrabbade länder. Vår nya handbok för programarbete är nu klar. Den ger stöd inom alla våra arbetsområden och för första gången har vi inkluderat ett genomgående perspektiv av konfliktkänslighet. Initiativ i konfliktområden påverkar och påverkas alltid av själva situationen i samhället där initiativet äger rum. Konfliktperspektivet i handboken kommer att hjälpa oss att förstå de konflikter som finns på de platser vi jobbar på. Det kommer också att hjälpa oss att se till att vårt arbete leder till konfliktlösning, snarare än att det ökar den spänning och konflikt som kan finnas i de områden där vi arbetar.

Kvinna till Kvinna är världsledande inom konfliktkänslighet med ett genusperspektiv. Under året har vi samarbetat med grundarna av den så kallade "Do No Harm-metoden" (DNH), CDA i USA. Tillsammans har vi tagit fram en policy och riktlinjer för att se till att det finns ett genusperspektiv när DNH används. Under 2019 kommer den att testas av våra samarbetspartners. Under året har vi också tydliggjort hur vi förhåller oss till våldsbejakande extremism.

FAKTA | "Do No Harm"

"Do No Harm" handlar om hur bistånd kan ges på sätt som snarare än att bygga på och förvärra konflikt, stödjer samhällen och individer att ta ett steg tillbaka och använda metoder för att på ett positivt sätt hantera de underliggande problem som skapade konflikten.

SÄKER OCH RELEVANT PARTNER

Under 2018 fortsatte vi att utveckla våra digitala system, så att vi kan arbeta lika bra från alla våra 13 kontor och vara en säker och relevant partner till kvinnorrättsförsvarare.

Vi jobbar nu i "molnet", använder Konnect – det nya intranätet – och fick en ny hemsida på engelska. I och med den ökade digitaliseringen växlar vi upp arbetet med informationssäkerhet och digital säkerhet, inte minst på grund av övervakningen av och säkerhetsriskerna för kvinnorrättsförsvarare.

Foto: Vera London

SAMARBETE MED POLISEN

Redan efter ett år har det femåriga samarbetet mellan Kvinna till Kvinna och den svenska Polisen för att utbilda om genusbaserat våld gett konkreta resultat. Till exempel genomförs nu en ny utbildning om genusbaserat våld för läkare i Moldavien.

Det nya internationella utbildningsprogrammet om genusbaserat våld startade 2018 och är ett samarbete mellan Kvinna till Kvinna och den svenska Polismyndigheten. Programmet är finansierat av Sida, och riktar sig till Albanien, Kosovo, Moldavien, Montenegro och Ukraina.

De 25 deltagarna kommer från offentlig sektor, rättsväsendet och civilsamhället. Kurstillfällena, som sammanlagt är fem veckor, ligger utspridda under programmets fem år.

– Partnerskapet mellan Kvinna till Kvinna och Polisen har i sig skapat positiva resultat. Tillsammans speglar vi målgruppen och vi har dragit nytta av våra respektive styrkor och expertis, säger Anna Sundén, programansvarig på Kvinna till Kvinna.

Bland de andra resultaten hittar vi en ny föreläsningsmodell om genusbaserat våld för åklagare i Ukraina, sex ny tillsatta samordnare för genusbaserat våld på åklagarmyndigheten i Kosovo och en barnvänlig miljö för intervjuer av våldsutsatta kvinnor och deras barn på en polisstation i Albanien. Deltagarna har också bildat arbetsgrupper mot genusbaserat våld i Ukraina, Albanien och Montenegro.

Många av våra säkerhetsincidenter under det gångna året var exempelvis baserade på internet. Flera gånger har utomstående hackat våra partnerorganisationers nätverk. Vi fick bland annat ett e-brev med begäran om utbetalning som visade sig vara falsk. Tack vare utbildning i digital säkerhet upptäcktes detta i tid.

Situationen för våra samarbetspartners förändras snabbt. Vi måste därför vara försiktiga och flexibla. Om känslig information kommer i fel händer kan den användas för att hota, tysta och stoppa deras arbete. Därför ser vi över hur information hanteras internt, IT-säkerheten och hur vi publicerar innehåll och agerar på sociala medier.

Eugenia Benigni, kontorschef i Kiev

Samtidigt som konflikten i Ukraina har påverkat kvinnor hårt, har den också skapat möjligheter att stärka deras rättigheter och ledarskap.

Foto: Boldan Maylova/Unsplash

KONTOR I KIEV

2018 kom Kvinna till Kvinnas verksamhet i Ukraina igång. Vi har till att börja med ett fyraårigt avtal med Sida och har ett kontor i Kiev. Vi fokuserar på tre huvudsakliga områden.

- 1 Stöd för kvinnors organisering, främjande av kvinnors rättigheter och en hållbar och demokratisk utveckling av kvinno- och organisationsnätverk, genom kapacitetsuppbyggnad, utbyte och nätverkande inom Ukraina och med andra länder.
- 2 Ökat deltagande av ukrainska kvinnor i beslutsprocesser och fredsbyggande, med fokus på kvinnor från civilsamhället och gräsrotsrepresentanter.
- 3 Förebygga genusbaserat våld och förbättra skyddet för kvinnliga offer för våld genom bättre stödverksamheter, policyer och lagar.

För att nå våra mål har vi under året arbetat med att skapa kontakter med eventuella partnerorganisationer. Vi arrangerade också ett möte med deltagare från 20 olika kvinno- och organisationsnätverk från hela landet, samt internationella experter, för att diskutera mobilisering för kvinnors rättigheter och fred, militarisering och genusbaserat våld, och effekten för kvinnor av socioekonomiska reformer.

VÅRA FYRA FÖRSTA PARTNERS I UKRAINA:

Slavyansk heart från östra Ukraina (nära konflikten), som erbjuder stöd till offer för genusbaserat våld, samt arbetar med medvetandehöjande om kvinnors rättigheter och skydd mot våld. Flera medlemmar i organisationen, som arbetar med försoning och dialog, är själva internflyktingar.

Smile of a child från östra Ukraina, som erbjuder psykologiskt och juridiskt stöd till kvinnor från sårbara grupper, särskilt de som påverkats av konflikten, som internflyktingar, ungdomar och barn, inklusive offer för våld. De arbetar också med kvinnors ekonomiska egenmakt och deltagande. Åtskilliga medlemmar är själva internflyktingar.

Women's Perspectives från västra Ukraina, erbjuder juridiskt och psykosocialt stöd till kvinnliga offer för genusbaserat våld i Lviv-regionen. De arbetar med strategisk processföring, nationellt påverkansarbete om lagstiftningen om genusbaserat våld, inklusive ratificeringen av Istanbulkonventionen, och utbildning för polisväsendet, socialtjänsten och andra civilsamhällesorganisationer.

Feminist Critique från Kiev etablerar kontakt mellan akademisk forskning, kvinnors rättigheter och aktivism. De samarbetar med forskare och aktivister från Ukraina och andra länder som påverkats av konflikter. De försöker skapa förändring genom att publicera forskningsresultat i sin nättidning, och genom föreläsningar om kvinnors rättigheter, genusfrågor och intersektionalitet, med fokus på de mest marginaliserade grupperna.

TIO ÅR AV EU-PÅVERKAN

MÅL

Vi jobbar för

Att säkerställa att jämställdhet, kvinnors deltagande och rättigheter finns på agendan när länderna på Balkan söker medlemskap i EU och att det fredsbyggande arbetet i regionen fortgår.

På kort sikt jobbar vi med att

- Kvinnor deltar i de fredsbyggnads-, förhandlings- och konfliktlösningsprocesser som äger rum.
- Förbättra skyddet för våld utsatta kvinnor.

För tio år sedan åkte Kvinna till Kvinna med den första delegationen kvinnorrättsförsvarare från Balkan till Bryssel. Vi ville ge tjänstemän och politiker en möjlighet att få förstahandsinformation om kvinnors rättigheter i regionen.

Sedan dess har vi lärt oss att det krävs tålamod, empiri, trovärdighet och allierade för att påverka EU. Och att det tar tid. Kanske särskilt vad gäller frågor som inte ligger högst upp på dagordningen – så som kvinnors rättigheter i EU-utvidgningen.

Under de tio åren har det blivit många resor till Bryssel och många möten i regionen. Vi har krävt att EU:s representanter ska träffa civilsamhället och specifikt kvinnorrättsförsvarare. Ju mer vi visat att kvinnorrättsorganisationer har kunskaper och ett annat perspektiv än landets officiella information, desto bättre går det. Vi har också bidragit med många underlag, bland annat till EU-kommissionens årliga rapporter om läget i de olika Balkanländerna. Vid flera tillfällen har våra påpekanden resulterat i skrivningar i rapporterna.

Tillsammans med våra partners presenterade vi 2018 "Mind the GAP", en utvärdering av EU:s handlingsplan för jämställdhet. Utvärderingen togs emot mycket väl och har sedan använts som referensdokument angående EU:s jämställdhetsarbete.

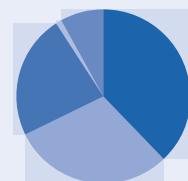
Förra året uppnådde vi också ett viktigt resultat i vårt EU-påverkansarbete. En EU-resolution om kvinnors rättigheter på Västra Balkan antogs av Europaparlamentet. Nu finns skrivningar om våra partnerorganisationers frågor och om hur kvinnorrättsorganisationer ska ses som viktiga samtalspartners i en resolution som ländernas regeringar måste förhålla sig till.

¹European Parliament resolution on Women's rights in Western Balkans (2018/2710(RSP)). Formellt röstades resolutionen igenom i januari 2019.

Det här jobbar våra partnerorganisationer med:

- Genusbaserat våld 38 %
- Deltagande i samhället 30 %
- Fredsbyggande 23 %
- Ekonomisk egenmakt 1 %
- Säkerhet 8 %

BOSNIEN-HERCEGOVINA

Vi samarbetar med organisationer sedan 1994 från vårt kontor i Sarajevo.

Vi jobbar med: Association of Citizens Buducnost, Bolja Buducnost, Centre for Women's Rights, CURE Foundation, Forum Zena, Helsinki Citizens' Assembly, HO Horizonti, Lara Foundation, Rights for All (Prava za sve), TRIAL International, United Women, Zenski Centar Trebinje.

MONTENEGRO

Vi samarbetar med organisationer sedan 1999 från vårt kontor i Belgrad.

Vi jobbar med: Women's Rights Center

KOSOVO

Vi samarbetar med organisationer sedan 1994 från vårt kontor i Pristina.

Vi jobbar med: Artpolis – Art and Community Center, Kosovar Gender Studies Center, Kosova Women's Network, Medica Kosova, Mitrovica Women Association for Human Rights, Network of Roma, Ashkali and Egyptian Women's Organizations of Kosovo, Open Door (Derae Hapur), Ruka Ruci.

ALBANERIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 1999, i dag från vårt kontor i Belgrad.

Vi jobbar med: Albanian Women Empowerment Network

SERBIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 1994 från vårt kontor i Belgrad.

Vi jobbar med: Alternative Girls' Center, Association of Women Sandglass, ASTRA – Anti-Trafficking Action, Autonomous Women's Center, Center for Women's Studies, Center for Education and Counselling – Catalista, The Roma Center for Women and Children – Daje, Reconstruction Women's Fund, Women in Black.

NORDMAKEDONIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 1999 från vårt kontor i Skopje.

Vi jobbar med: Active Citizens – Aktivno Veles, Association for Advancement of Gender Equality – Akcija Združenska Asosiation of Ilirija Kumanovo, Association of persons with cerebral palsy Veles, Association of Women – Iskrenost Lipkovo, Association of Women – Spectrum Kratovo, Center for Coalition Sexual and Health Rights of Marginalized Communities Margins – Coalition Margins, Center for rural development – Bujrum, Citizens Initiative of Women Sveti Nikole, Educational Humanitarian Organization – ECHO, Health Education and

Research Association – HERA, the Helsinki Committee for the Human Rights of Republic of Macedonia, KHAM Delcevo, National Network Against Violence, One Can!, Organisation of women Kumanovka, Organization of Women from Sveti Nikole, PeachPreach Initiative, Research in Action – REACTOR.

Foto: Irmirana Kopanarović

ARBETE MOT VÅLD FORTSÄTTER

Genusbaserat våld är fortfarande mycket vanligt förekommande på västra Balkan. Lagstiftningen har inte fullt ut anpassats till Istanbulkonventionen om att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och annat våld i nära relationer.

Kvinna till Kvinna stöttar därför arbetet med detta i Bosnien-Hercegovina och Serbien. Kvinnorättsorganisationer i länderna har i många år arbetat med lagstiftningsreformer, skyddsinsatser samt juridiskt och socialt stöd till kvinnor som utsatts för våld. De har också genomfört kunskapshöjande kampanjer och utbildningar för poliser, domare och åklagare. Tillsammans adresserar de på så sätt både orsakerna till och konsekvenserna av våldet. Kvinna till Kvinna stöd och arbetssätt med fokus på solidaritet gör oss unika som samarbetsorganisation, enligt våra partners.

Under 2018 gjordes framsteg på både nationell och lokal nivå i Serbien. Bland annat fick genusperspektivet större genomslag i den nationella ungdomsstrategin. 18 maj etablerades som officiell minnesdag för mördade kvinnor, efter påverkan från kvinnorättsorganisationer och lagar ändrades till det bättre. I Bosnien-Hercegovina bidrog vårt stöd till att stärka kapaciteten hos lokala aktörer på området och till att förbättra den oberoende demokratiska övervakningen av offentliga aktörers arbete mot genusbaserat våld. Arbetet stärker rättssäkerheten inom detta område vilket är en av prioriteringarna i Bosnien-Hercegovinas närmande till EU.

Kvinnor måste spela en mer aktiv roll och män borde tillåta kvinnor att spela den rollen.

KVINNORS PERSPEKTIV PÅ FRED

Kvinnorättsaktivister från Bosnien-Hercegovina har skapat ett unikt initiativ som kallas "Peace with a Woman's Face". Initiativet tillkom som en reaktion på det delade samhälle som Bosnien-Hercegovina har blivit efter att kriget tog slut för mer än 20 år sedan.

"Peace with a Woman's Face" vill få igång samtal om fredsbyggande och försoning och också vara ett exempel på dialog mellan människor som var på olika sidor under kriget. 13 olika organisationer som alla jobbar med fredsbyggande är delaktiga i initiativet.

En av initiativets aktiviteter är att uppmärksamma Memorial Day den 8 december. Syftet med dagen är att påminna allmänheten om kvinnors lidande och erfarenheter under kriget.

Foto: Irmirana Kopanarović

Kvinna till Kvinna stöttar därför arbetet med detta i Bosnien-Hercegovina och Serbien. Kvinnorättsorganisationer i länderna har i många år arbetat med lagstiftningsreformer, skyddsinsatser samt juridiskt och socialt stöd till kvinnor som utsatts för våld. De har också genomfört kunskapshöjande kampanjer och utbildningar för poliser, domare och åklagare. Tillsammans adresserar de på så sätt både orsakerna till och konsekvenserna av våldet. Kvinna till Kvinna stöd och arbetssätt med fokus på solidaritet gör oss unika som samarbetsorganisation, enligt våra partners.

ÖKAT STÖD TILL KVINNORS ORGANISERING I NORDMAKEDONIEN

Kvinna till Kvinna lyckades öka det ekonomiska stödet till kvinnorättsorganisationer i Nordmakedonien under 2018. Det var en viktig markering efter en lång period av minskat utrymme för civilsamhället och kvinnorättsaktivister. Vi såg också en ljusning med en ny regering som har varit mer öppen för samarbete med civilsamhället och för frågor som rör kvinnors rättigheter, så som rätten till abort, som varit allvarligt hotad under flera år. Kvinna till Kvinna ökade stödet till landsbygden och mer avlägsna områden, och gav mer än 300 kvinnor möjlighet till aktivt deltagande genom våra partnerorganisationer. Många engagerade sig för första gången i lokala beslutsprocesser, vilket gjorde politiken relevant.

Foto: EU's delegation i Sarajevo

FLER KVINNOR I BESLUTSPROCESSER

Kvinnor är underrepresenterade i politiska sammanhang i Bosnien-Hercegovina. I genomsnitt består landets olika politiska parlament av endast 20 procent kvinnor. Detta trots existerande lagar om anti-diskriminering och jämställdhet. Detta betyder bland annat att kvinnor är underrepresenterade i viktiga beslut som till exempel landets närmande till EU.

För att försöka komma till rätta med detta initierade Kvinna till Kvinna, tillsammans med Sida, Office of the European Union Special Representative (EUSR) och EU-delegationen till Bosnien-Hercegovina, projektet "Include Women in Change Processes". Det var en samtalsserie bestående av workshops och en avslutande konferens med kvinnor som var engagerade i politiska, ekonomiska och sociala frågor. Syftet var att säkerställa att de kom till tals i frågor gällande landets framtid.

100 kvinnor med olika bakgrunder och erfarenheter deltog. De var entreprenörer, civilsamhällesrepresentanter, kvinnor från landsbygden, kvinnor från städer, kvinnor med funktionsnedsättningar, kvinnor från olika etniska grupper, juridiska experter, medie-representanter, regeringsrepresentanter och politiker.

Alla initiativ hade deltagare från EU-delegationen och svenska ambassaden och berörde alla de områden där reformer krävs för att landet ska kunna närma sig EU, liksom tillämpningen av EU:s handlingsplan för jämställdhet. I slutrapporten betonades att kvinnors deltagande var helt nödvändigt i alla dessa processer: "Kvinnor måste spela en mer aktiv roll och män borde tillåta kvinnor att spela den rollen."

Visste du att för 500 kronor kan en kvinna i Nordmakedonien som utsatts för våld få en fullständig gynekologisk undersökning, även utan en hälsoförsäkring? Din gåva gör skillnad!

FREDSBYGGANDE ARBETE I KOSOVO OCH SERBIEN

Kvinnorättsaktivister från Kosovo och Serbien har lyckats skapa samarbeten mellan kvinnliga politiker och aktivister från båda länderna. De har sedan bidragit med rekommendationer till den officiella dialogen mellan huvudstäderna Belgrad och Pristina. Förhoppningen är att fler kvinnor ska få möjlighet att delta i dialogen som syftar till att förbättra relationen mellan länderna.

Två organisationer, en från varje land, ordnade också en "Feministisk vårskola" tillsammans. "Skolan" leddes av unga kvinnor och den var ett bidrag till fredsbyggandet hos den yngre generationen i Kosovo och Serbien. Det gjorde den genom att etablera kommunikation mellan unga feminister, som annars aldrig skulle träffats.

– Jag har lärt mig att kvinnor är de starkaste fredsmäklarna. Jag har lärt mig att kärlek och solidaritet är större än gränsen, territoriet eller staten, sa en av deltagarna.

STÖD TILL ENSAMSTÅENDE MAMMOR OCH ARBETE MOT MOBBNING

I Nordmakedoniens nationella parlament togs under året för första gången frågor som gäller ensamstående mödrar upp i en debatt. Representanter för alla politiska partier stöttade en av Kvinna till Kvinna partnerorganisationer och antog deras rekommendationer till förändringar av policyer för att förbättra situationen för ensamstående mödrar, som hittills inte erkänts som en familjeform.

Tack vare en av Kvinna till Kvinna partnerorganisationer har tre skolor i Skopje etablerat informella modeller för att motverka genusbaserat våld och mobbning. Organisationen har därför blivit en del av en arbetsgrupp som arbetar med att ta fram en regeringsstrategi inom området, samt en arbetsgrupp för att ta fram en lag som handlar om att motverka genusbaserat våld i utbildningssystemet.

På västra Balkan bidrar Kvinna till Kvinna och våra partnerorganisationer till analyser och undersökningar om jämställdhet i pågående EU-integrationsprocesser. 2018 producerades flera rapporter:

- **Mind the GAP – An independent evaluation of the implementation of the EU gender action plan II in Western Balkan countries**, där Kvinna till Kvinna tillsammans med Kosovo Women's Network och andra partners utvärderade EU:s handlingsplan för jämställdhetsintegrering.
- **What's gender got to do with it**, en genusanalys av EU-kommissionens landrapporter för Västra Balkan 2018.
- **A new European perspective or more of the same?** Analys och rekommendationer gällande EU:s engagemang i Balkanländerna, som ett led i EU-utvidgningen. EU måste göra mer för jämställdhet och för civilsamhället.
- **Women's rights in Western Balkans**. Faktaunderlag till ländernas arbete med närmande till EU, med indikatorer för kvinnors politiska deltagande, genusbaserat våld och säkerhet för kvinnorättsförsvarare i de sex länder på Balkan där Kvinna till Kvinna jobbar.

Foto: Maja Janeska Ilieva

”
Den största utmaningen för
vårt arbete i alla tre länderna
är de negativa kulturella och
sociala genusnormer som
genomsyrar samhället.

Foto: Jacques Ndirungiro

ETT VIKTIGT ÅR

2018 var ett år med många viktiga händelser i de tre länder i Väst- och Centralafrika där Kvinna till Kvinna arbetar. För Kvinna till Kvinna var det också ett mycket viktigt år.

Bild: Musanze, Rwanda. Landet med världens högsta andel kvinnor i parlamentet: 61 procent.

I både Demokratiska Republiken Kongo och Rwanda hölls val. Även om andelen kvinnor till parlamentet i Rwanda minskade något så är den fortfarande världens högsta: 61 procent. I grannlandet DR Kongo ser bilden helt annorlunda ut. Efter att ha skjutits upp i två år genomfördes valet till slut den 30 december men få kvinnor fick ta plats i parlamentet. I Liberia försämrades den ekonomiska situationen i landet och FN:s fredsbevarande mission, UNMIL, som varit på plats sedan krigets slut, 2003, lämnade landet.

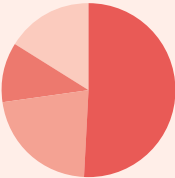
Framsteg och utmaningar
Vår verksamhet i Rwanda lanserades officiellt i januari och fokus är arbetet mot genusbaserat våld, för kvinnors deltagande i ekonomiskt och politiskt beslutsfattande och konfliktlösning. Vi är också stolta över att vi har kunnat bidra till mer utbyte och samarbete mellan kvinnorrättsorganisationer.

På grund av bristande finansiering var det ett utmanande år för vårt arbete i Demokratiska Republiken Kongo. Men tack vare stödet från bland annat Postkodlotteriet har vi varit på plats även under 2018 och har nu lyckats säkra finansieringen för de kommande fem åren. I Liberia fortsatte arbetet för att stödja kvinnors deltagande i beslutsfattande. Trots att bara ett fåtal kvinnor valdes till parlamentet i valet 2017, kräver kvinnor nu i högre utsträckning att få vara med och fatta beslut på alla nivåer. Fler kvinnor har också fått ledande positioner på lokal nivå – som till exempel borgmästare eller ansvariga för olika områden eller verksamheter. Den största utmaningen för vårt arbete i alla tre länderna är de negativa kulturella och sociala genusnormer som genomsyrar samhället. Det kommer att ta tid att förändra dem. Vi fortsätter att utveckla vårt arbete i regionen och tittar nu på möjligheten att expandera till Somalia, efter att ha gjort en förstudie där under 2018 som finansierades av Sida via den svenska ambassaden i Nairobi.

KORT OM VÅRT ARBETE

Det här jobbar våra partnerorganisationer med:

- Genusbaserat våld 51 %
- Deltagande i samhället 22 %
- Fredsbyggande 11 %
- Ekonomisk egenmakt 16 %

DEMOKRATISKA REPUBLIKEN KONGO
Vi samarbetar med organisationer sedan 2009, i dag från vårt kontor i Bukavu.
Vi jobbar med: Association des Femmes des Médias (AFEM), Cercle d'Échange pour le Développement des Jeunes dans la Région des Grands Lacs (CEDEJ-GL), Solidarité des Femmes Activistes pour la Défense des Droits Humains (SOFAD).

LIBERIA
Vi samarbetar med organisationer sedan 2007, i dag från vårt kontor i Monrovia.
Vi jobbar med: Liberia Female Law Enforcement Association (LIFLEA), Liberian Women Empowerment Network (LIWEN), Southeastern Women Development Association (SEWODA), West Africa Network for Peacebuilding (WANEP), West Point Women for Health and Development Organization (WPWHDO), Women NGOs Secretariat of Liberia (WONGOSOL), Women Rights Watch (WORIWA), Rural Women Rights Structure (RWRS), Women Empowerment for Self-Employment (WE4SELF).

RWANDA
Vi samarbetar med organisationer sedan 2017 från vårt kontor i Kigali.
Vi jobbar med: Rwanda Women's Network (RWN), Haguruka, Réseau des Femmes Oevrant pour le Développement Rural (Réseau des Femmes), Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (UNABU), Association of Rwanda Women in Sports (AKWOS), SEVOTA, Save Generations Organisation.

≡ MÅL

Vi jobbar för
En framtid där kvinnor i konfliktpåverkade länder i Central- och Västafrika inte utsätts för våld, har lika rättigheter och möjligheter att delta i samhället som män, och där konflikter löses med fredliga metoder.
På kort sikt jobbar vi med att

- Förebygga våld mot kvinnor och ge stöd till de som utsätts.
- Stödja kvinnorrättsorganisationers utveckling och nätverkande.
- Öka kvinnors deltagande på alla nivåer i samhället.

Foto: Réseau des Femmes Oeuvrant pour le Développement Rural

VI STÄRKER UNGA MÖDRAR I RWANDA

När Yvonne blev gravid som 17-åring rasade hela hennes värld samman. Men så kom hon i kontakt med organisationen *Réseau des Femmes Oeuvrant pour le Développement Rural* som arbetar med mammor under 18 år.

Här har Yvonne fått utbildning om barns rättigheter, om genusbaserat våld och sexuella och reproduktiva rättigheter. Hon har också fått ett stort stöd av andra unga mammor i nätverket. Tillsammans sparar de pengar för

att kunna starta en verksamhet som gör det möjligt för dem att försörja sina barn. Yvonne planerar även att börja skolan igen.

Kvinna till Kvinna stödjer flera olika projekt som stöttar unga mödrar i Rwanda. Alla projekten har som syfte att förändra attityder och informera om sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa och göra det möjligt för de unga kvinnorna att ta makten över sina liv, till exempel genom att börja studera igen.

ÄNTLIGEN FÅR KVINNOR ÄGA LAND I LIBERIA

I september 2018 antogs Land Rights Act, efter intensiv debatt och flera års påverkansarbete från civilsamhället. Kvinna till Kvinna:s partnerorganisationer WONGOSOL, The Women NGO Secretariat of Liberia (en paraplyorganisation med 106 medlemsorganisationer) och WANEP, West Africa Network for Peace-building, var med och bidrog till att få den nya lagen på plats. Bland annat har de spridit information om hur kvinnor berördes av lagförslaget och argumenterat i medier för varför lagen borde antas.

Den nya lagen innebär att kvinnor får rätt att äga land. Trots att kvinnors arbete i jordbruket har stor betydelse för familjens situation och ekonomi, har de tidigare bara fått tillgång till mark genom sina manliga släktingar, oftast fäder och äkta makar. Nu kan de själva köpa mark och fatta beslut om hur den ska användas.

Lagen ger också utökade rättigheter till hela landsbygdsbefolkningen, vilket är 70 procent av Liberias befolkning. De får nu full äganderätt och boende får möjlighet att fatta beslut om hur marken ska användas.

Foto: Jacques Ndirangabo

I Rwanda jobbar vår partnerorganisation AKWOS för att bryta normen att det bara är killar som får spela fotboll. Organisationen utmanar också förtryckande strukturer och ger landets kvinnor en mötesplats för att organisera sig.

Vår partnerorganisation **LIWEN** jobbar nu för att fler kvinnor ska väljas till politiska positioner i valet år 2023.

Under valet 2017 ökade antalet kvinnor som kandiderade men få blev valda.

NU JOBBAR VI MED PÅVERKAN REGIONALT

Under 2018 inledde Kvinna till Kvinna och flera partnerorganisationer från Liberia och Rwanda ett regionalt påverkansarbete. Det är riktat mot Afrikanska kommissionen för mänskliga och folkens rättigheter.

I oktober deltog vi i ett forum för civilsamhällesorganisationer inför kommissionens möte i Banjul, Gambia. Där tog deltagarna fram konkreta rekommendationer till kommissionen och kan på så sätt få genomslag för sina frågor. Där har vi stora möjligheter att bidra till förbättring, eftersom kvinnors rättigheter och ett generellt genusperspektiv vanligtvis inte får så stort utrymme.

Forumet var också ett bra tillfälle för nätverkande och erfarenhetsutbyte för våra partnerorganisationer. Nästa gång ska vi få ut ännu mer av vår närvaro med hjälp av förberedelser som utbildning om de olika regionala instrumenten för mänskliga rättigheter som finns tillgängliga, till exempel Maputoprotokollet. Vi kan också ansöka om observationsstatus på kommissionens möten eller arrangera sidoevenemang.

Visste du att för 500 kronor kan en kvinnorrättsorganisation medla i en konflikt om kvinnors situation på landsbygden i DR Kongo? Din gåva gör skillnad!

FEMDIALOGUES:

FEMINISTISKA SAMTAL FÖR KVINNORS SJÄLVSTÄNDIGHET OCH FRIHET I RWANDA

Kvinna till Kvinna har under året stöttat vår partnerorganisation Rwanda Women's Network när de organiserat "Femdialogues", ett forum för att bryta tystnaden om kontroversiella och ibland känsliga frågor. Fokus har legat på kvinnors makt och inflytande.

En av debatterna handlade om systemet med hemgift, som är mycket vanligt i Rwanda. Kvinno-rättsaktivister menar att traditionen hindrar jämställdhet och leder till att kvinnor riskerar att ses som "varor".

– Jag kan förstå idén med hemgiften som en gåva och uppskattning familjer emellan, men i dag handlar det om pengar. Kvinnor är människor och ska inte ingå i förhandlingar och affärssuppgörelser, säger kvinnorrättsaktivisten Annette Mukiga.

Sylvie Nsanga, också kvinnorrättsaktivist, menar att traditionen med hemgift drabbar både kvinnor och män. Kvinnor känner sig maktlösa och upplever sig tillhöra männen, män som inte kan betala hemgiften anses mindre värda och har inga möjligheter att bilda familj.

NYA TAG I DR KONGO

Under nästan tio års tid har Kvinna till Kvinna varit aktiva i DR Kongo. Där har vi stöttat civilsamhällesnätverk och kvinnorrättsorganisationer, byggt förtroende hos myndigheter och utvecklat relationer med viktiga aktörer som arbetar med att stärka kvinnors rättigheter.

Men läget har försvårats, bland annat säkerhetsmässigt. Många internationella aktörer har lämnat landet och små kvinnorrättsorganisationer är ofta de första som får minskad finansiering. På grund av vår begränsade finansiering kunde vi under 2018 bara stödja några få av våra partnerorganisationers projekt. Vi visste inte heller hur det skulle gå med mer långsiktig finansiering. Att vi i detta läge fick ekonomiskt stöd från Postkodlotteriet var helt avgörande och bidrog till att vi till slut säkrade finansieringen för programmet för de kommande fem åren, genom Sida. Vi kan nu utvidga vårt arbete med ett hållbart stöd för kvinnors rättigheter i DR Kongo.

Under 2018 har vi haft nära kontakt med våra huvudsakliga partnerorganisationer AFEM, CEDEJ och SOFAD. Vi har också stöttat RSLF, Rien sans les femmes – ett nätverk av civilsamhällesorganisationer och kvinnorrättsaktivister som arbetar för en jämn fördelning av kvinnor och män i alla beslutsfattande organ. Under valrörelsen gav Kvinna till Kvinna ekonomiskt stöd till RSLF för att stödja deltagande av kvinnor som kandidater och väljare.

Foto: Jacques Ndirangabo

RÄTTIGHETER FÖR KVINNOR MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Marcianna Nikuze föddes med en funktionsnedsättning och kontakten med Kvinna till Kvinna:s lokala partnerorganisation UNABU blev det första steget mot nya möjligheter. Hon blev volontär för en kapacitetsstärkande satsning för kvinnor med funktionsnedsättning.

Marcianna bildade påverkansgrupper där över 100 kvinnor och flickor med funktionsnedsättning fick utbildning om till exempel våld mot kvinnor och mänskliga rättigheter. Hon upptäckte snabbt att utbildningen behövde utvecklas och även ha ett fokus på ekonomisk egenmakt.

Nu är några av grupperna också med i UNABU:s projekt "My Choice and Voice Out" som handlar om att stärka kvinnor och flickor genom utbildning inom ekonomi. Kvinnors och flickors utsatthet ökar ofta vid funktionsnedsättning, och fattigdom och ekonomiskt beroende är nyckelfaktorer till varför kvinnor utsätts för våld.

Samarbetet med UNABU har också stärkt kunskapen om rättigheter för kvinnor med funktionsnedsättning hos flera av Kvinna till Kvinna:s andra partnerorganisationer i Rwanda.

Ekonomisk självständighet leder till fler anmälda brott

I Palala, Bong County, i Liberia har fler kvinnor börjat anmäla till polisen att de blivit utsatta för våld. Detta är en effekt av ett projekt för kvinnors ekonomiska egenmakt som Rural Women Rights Structure genomfört. Projektet, som stöts av Kvinna till Kvinna, har lett till att fler kvinnor börjat tjäna egna pengar, vilket gjort dem mer självständiga och mindre beroende av sina män. Fler vågar då också tala ut om att de utsätts för våld.

MÅNGA UTMANINGAR FÖR AKTIVISTER I REGIONEN

I Södra Kaukasien finns många utmaningar vad gäller respekt för mänskliga rättigheter och demokrati. I regionen finns också en brist på internationella bidragsgivare, vilket gör att möjligheterna för civilsamhällesorganisationer är begränsade. Därför stödjer vi organisationerna att skapa relationer till fler bidragsgivare.

≡ MÅL

Vi jobbar för

En hållbar kvinnorörelse som påverkar och förbättrar kvinnors rättigheter och deltagande.

På kort sikt jobbar vi med att

- Öka skyddet mot våld mot kvinnor
- Öka kvinnors deltagande i fredsbyggande arbete
- Motverka diskriminering
- Stödja kvinnorrättsorganisationers utveckling

I Azerbajdzjan är läget särskilt allvarligt med fängslade människorättsförsvarare, inskränkningar i pressfriheten och små möjligheter för civilsamhällesorganisationer att arbeta självständigt.

I Abchazien är kvinnors deltagande i socialt och politiskt liv fortfarande lågt, vilket leder till att de fortsatt utesluts från viktiga utvecklingsprocesser. Inget av de politiska partierna tar upp kvinnors rättigheter. Det fortsätter att bidra till ojämlikheten.

I mitten av december valde Georgien sin första kvinnliga president i ett val som ifrågasatts av många observatörer. Hittills har hon tyvärr inte heller lyft fram kvinnors rättigheter. Kvinna till Kvinns partnerorganisationer och andra aktörer är besvikna och har bett om en uppvaktning.

Kvinnors deltagande

I Armenien behövs det fortfarande göras mycket när det kommer till kvinnors politiska deltagande, trots positiv utveckling. Efter valet i december 2018 har andelen kvinnor i parlamentet ökat från 21 procent till 24 procent. Många av partnerorganisationerna hoppas att det nu finns möjligheter att göra framsteg i ett antal frågor, som till exempel ratificering av Istanbulkonventionen som behandlar våld mot kvinnor, och stärkande av lagen om våld i nära relationer som antogs 2017.

När det kommer till konflikten i Nagorno-Karabakh, som pågått sedan 1988, är Kvinna till Kvinna den enda bidragsgivare som stöttar kvinnor från Armenien och Azerbajdzjan, med dialog och fredsbyggande aktiviteter med ett genusperspektiv. Ett positivt exempel är hur partnerorganisationer har arbetat med ett feministiskt projekt där berättelser från kvinnor som påverkats av konflikten har samlats in. Kvinnor från olika sidor av konflikten lyckades diskutera feministiskt dokumenterande av muntligt berättande, samtidigt som de delade med sig av resurser och expertkunskaper.

Bild: Demonstration i Tbilisi, Georgien. Den 17 maj infaller IDAHOT – den internationella dagen mot homofobi, bifobi och transfobi. Då samlades hbtqi-organisationer för att göra flashmobs tillsammans. På bilden syns Mari Kurtanidze.

Visste du att för 500 kronor kan 16 våldsutsatta kvinnor i Armenien få juridiskt och psykologiskt stöd under två veckor? Din gåva gör skillnad!

Rädda människor dör lite varje dag – jag vill bara dö en gång.

I Azerbajdzjan hindras kvinnor från att fatta sina egna beslut om så personliga saker som utbildning, äktenskap och arbetsliv. När regimen nu fortsätter att minska utrymmet för civilsamhället i stort, har situationen för kvinnorrättsförsvarare försämrats i snabb takt.

– Jag har jobbat med mänskliga rättigheter i 20 år och det har inte blivit lättare med tiden, säger Shahla Ismayil, ordförande för den azerbajdzjanska kvinno-
rättsorganisationen WARD, Women's Association for Rational Development.

2014 införde regeringen lagstiftning som först begränsade och sedan gradvis i praktiken helt förbjöd alla former av utländsk finansiering av civilsamhället. Sedan dess har också regeringskritiska personer, människorättsförsvarare och journalister arresterats och dömts i omfattande tillslag.

WARD arbetar från huvudstaden Baku. Fokus ligger på att öka kvinnors politiska deltagande, arbeta mot våld mot kvinnor och för jämställdhet genom att använda sig av Azerbajdzjans internationella åtaganden.

Trots att hon utsätts för hot fortsätter Shahla Ismayil sitt arbete för kvinnors lika rätt i samhället och menar att hon inte tänker på säkerhetsriskerna.

– Om du gör det börjar du leva med rädsla. Rädda människor dör lite varje dag, de modiga bara en gång. Jag vill bara dö en gång.

Bild: Shahla Ismayil deltog som panelist i ett seminarium som Kvinna till Kvinna anordnade på Mänskliga Rättighetsdagarna 2018 om det krympande utrymmet för civilsamhället.

VI STÖTTAR HBTQI-PERSONER

I Georgien arbetar Kvinna till Kvinns partnerorganisation WISG, Women's Initiative Supportive Group, med att stödja hbtqi-personer som utsatts för brott eller kämpar med psykisk ohälsa på grund av homofobi och transfobi.

Under 2018 har WISG fokuserat på transpersoners situation med hjälp av innovativa metoder som konstterapi. På grund av den utbredda homofobin och transfobin stöter WISG på stora utmaningar.

Under året har det skett ett stort antal våldsamma attacker mot hbtqi-personer. WISG:s jurister fick under året 57 nya fall att arbeta med – de flesta gäller våldsamma hatbrott.

Ett annat exempel är det motstånd som deras evenemang för att uppmärksamma IDAHOT (den internationella dagen mot homofobi, bifobi och transfobi) utsattes för av högerextrema grupper. Det gjorde att de tvingades flytta evenemanget.

WISG anser att lagen mot hatbrott är ineffektiv och att det finns en bristande förståelse från polisen för att brotten är ett strukturellt problem. WISG:s egna studier visar på en utbredd negativ attityd bland allmänheten mot hbtqi-personer. Detta hänger ofta ihop med sexism och traditionella uppfattningar om kön. Dessutom utsätts hbtqi-personer för negativa kommentarer av politiker, vilket också leder till en ökning av antalet attacker.

POLITISK MAKTPOSITION

Latavra Bendelaiani gick en utbildning som anordnades av Kvinna till Kvinns partnerorganisation Cultural-Humanitarian Fund Sukhumi i Georgien. Hon blev inspirerad till att ställa upp i valet till fullmäktige lokalt, valdes och använde sin nya position till att bland annat starta en förskola. Denna gör det möjligt för fler kvinnor att yrkesarbeta, vilket få kvinnor har möjlighet att göra på landsbygden.

FRAMGÅNGSRIKT ARBETE I GEORGIEN

Kvinna till Kvinna har funnits på plats i Georgien sedan 2002 och planerar nu för hur arbetet för kvinnors rättigheter ska fortsätta. Bland annat har vi stöttat den första öppet lesbiska kvinnan som kandiderat i ett val.

Tillsammans med våra sju partnerorganisationer har vi arbetat mot fyra mål. Nyligen har arbetet utvärderats och visat på resultat som vi nått och kan lära av.

- Bidra till arbetet mot våld mot kvinnor. Vi har varit framgångsrika och lyckats nå särskilt sårbara grupper, som till exempel hbtqi-kvinnor. En utmaning framåt är att hitta hållbar finansiering.
- Förbättra kvinnors bidrag till och deltagande i fredsbyggandet. Partnerorganisationernas arbete varierar, men bland annat fokuseras på att förbättra relationerna mellan olika etniska grupper. Kvinnorrättsorganisationer har inte tagit plats i formella fredsbyggande sammanhang, men används ofta som informationskällor.
- Öka partnerorganisationernas kapacitet och möjlighet att arbeta hållbart. Några organisationer har lyckats bättre än andra, trots liknande stöd till alla.
- Bidra till ökad medvetenhet om jämställdhet och kvinnors rättigheter, hbtqi-rättigheter, samt sexuella och reproduktiva rättigheter. Vi har varit framgångsrika, men den positiva utvecklingen hotas nu av framväxande reaktionära krafter inom politiken, medierna och högerextrema rörelser.

Foto: Lara Aharonian

SAMMETSREVOLUTIONEN

Under den så kallade "sammetsrevolutionen" i Armenien våren 2018 deltog många av Kvinna till Kvinns partnerorganisationer i den fredliga rörelsen som ledde till att den konservativa regeringen till slut tvingades bort. Aktivister från två av våra partnerorganisationer, Lara Aharonian från Women's Resource Center of Armenia och Anna Nikoghosyan från Coalition to Stop Violence against Women, blev också satta i förvar för att de deltog i protesterna.

Representanter för två andra partnerorganisationer, Spitak Helsinki Group Human Rights NGO och Women's Resource Center Shushi, träffade FN:s specialrapportör för rätten till demonstrations- och organisationsfrihet, Clement Nyaletsossi Voule, för att rapportera om kvinnors deltagande i politiska processer under och efter sammetsrevolutionen. I rapporten står det att endast ett begränsat antal kvinnor valdes till ledande poster och att det förekom kränkningar av demonstrations- och organisationsfriheten. Rapportören uppmanade de nya myndigheterna att säkerställa ett ökat deltagande av kvinnor i politiska beslutsprocesser.

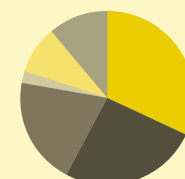

Två av Kvinna till Kvinns partnerorganisationer i Armenien träffade efter sammetsrevolutionen en specialutsänd rapportör från FN, Clement Nyaletsossi Voule, för att diskutera kvinnors möjlighet att delta i det politiska beslutsfattandet.

KORT OM VÅRT ARBETE

Det här jobbar våra partnerorganisationer med:

- Genusbaserat våld 32 %
- Deltagande i samhället 26 %
- Fredsbyggande 20 %
- Ekonomisk egenmakt 2 %
- Säkerhet 9 %
- Annat* 11 %

*Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och hbtqi-frågor.

ARMENIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 2004 från regionkontoret i Tbilisi.

Vi jobbar med:

Democracy Today, Society Without Violence, Women's Resource Center Armenia, Women's Rights Center, Nalbandyan Women's Club (Democracy Today), Spitak Helsinki Group human rights NGO, the Coalition to Stop Violence Against Women, Women's Resource Center Shushi.

AZERBAJDZJAN

Vi är verksamma med samarbeten i Azerbajdzjan sedan 2004 där vi arbetar med olika aktörer och individer från regionkontoret i Tbilisi.

GEORGIEN OCH ABCHAZIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 2002 från regionkontoret i Tbilisi.

Vi jobbar med:

Anti-Violence Network of Georgia, Association "Imedi" IDP women's movement for peace, Association of Women of Abkhazia, Cultural – Humanitarian Fund "Sukhumi", Democrat Women's Organization of Samtskhe-Javakheti, Nongovernmental women's organization Women's Fund for Development, StudioMobile – Accent on Action, Development Center of Gagra, Union of Wives of Invalids and Lost Warriors, Women's Initiatives Supporting Group.

Foto: P. Frick

VÅLDSUTSATTAKVINNOR I ARMENIEN FÅR TILLBAKA RÄTTEN TILL SINA BARN

I Armenien arbetar Kvinna till Kvinns partnerorganisation Women's Rights Center med juridiskt stöd till kvinnor som utsatts för våld. Ett av fallen under 2018 gällde en kvinna som inte fått träffa sina barn på tre år, då hon lämnade sin man efter att ha blivit utsatt för våld under 16 års tid. Med hjälp av Women's Rights Centers advokat fick hon rätt att träffa sina barn en gång i veckan medan vårdnadsprocessen pågick.

I ett annat fall sökte en kvinna juridisk hjälp för att få träffa sina barn, som bodde med kvinnans före detta man. Med stöd av juristerna från Women's Rights Center fick kvinnan rätt att besöka barnen när hon vill.

FRAMGÅNGAR TROTS ÖKAT MOTSTÅND

Året har präglats av de alltmer begränsade livsvillkoren för kvinnorrättsförsvarare. Det har skett allvarliga inskränkningar av yttrandefriheten och civilsamhällets möjlighet att organisera sig.

Många av Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer upplever detta in på bara skinnet då de trakasseras av representanter för statens säkerhetsapparat, utsätts för förtalskampanjer på nätet, får reseförbud, ges administrativa inskränkningar, övervakas och har lite eller ingen tillgång till utländsk finansiering. Det krympande utrymmet för kvinnorrättsförsvarare kräver nya metoder för att stödja organisationer som inkluderar mer informella grupper och individer. Grupper som under rådande omständigheter inte kan etablera sig som formella och synliga organisationer.

Trots utmaningarna har det gjorts viktiga insatser av kvinnorrättsrörelsen. I Tunisien syntes resultat av ett långvarigt arbete när staten publicerade den första officiella rapporten om individuella friheter och rättigheter. Under året godkändes också lagen om lika rättigheter vid arv av regeringen och presenterades för parlamentet. Tack vare hårt arbete från kvinnorrättsorganisationer i svårnådda områden i Syrien och Irak har många våldsutsatta kvinnliga flyktingar och internflyktingar haft tillgång till livsavgörande hjälp.

Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer har varit involverade i många viktiga politiska processer i Jordanien, Irak och Syrien, där man lyckats göra avtryck trots den svåra kontexten. Organisationen 7amleh har lyft kvinnors rättigheter på internet i Palestina till en internationell nivå.

≡ MÅL

Vi jobbar för

En starkt och hållbar kvinnorrörelse i Mellanöstern och Nordafrika som påverkar och förbättrar kvinnors rättigheter och möjligheter till deltagande på lokal till internationell nivå.

På kort sikt jobbar vi med att

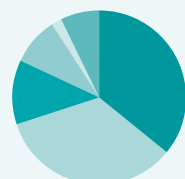
- Minska våld mot kvinnor.
- Motverka diskriminering.
- Öka kvinnors deltagande på alla nivåer i samhället, och i fredsbyggande arbete.
- Stödja kvinnorrättsorganisationers utveckling och kvinnorrättsförsvarares möjlighet till skydd och organisering.

KORT OM VÅRT ARBETE

Det här jobbar våra partnerorganisationer med:

- Genusbaserat våld 36 %
- Deltagande i samhället 34 %
- Fredsbyggande 12 %
- Ekonomisk egenmakt 9 %
- Säkerhet 2 %
- Annat* 7 %

*Ungdomar och reform av rättsväsendet.

IRAK

Vi samarbetar med organisationer sedan 2005 från kontoret i Erbil, samt från Bagdad.

Vi jobbar med: *Baghdad Women's Association, Hawa Organisation for Relief and Development, Iraqi Organization for Women and Future, Iraqi Women's League, Pana Center for Combating Violence against Women, Rasan Organization for Women's Rights.*

ISRAEL

Vi samarbetar med organisationer sedan 2001 från kontoret i Jerusalem.

Vi jobbar med: *Al-Tufula Center, 1325 Alternative Coalition, House of Achoti, Isha La Isha.*

SYRIEN

Vi samarbetar med organisationer från Syrien sedan 2009.

Vi jobbar med:

Women Now for Development, Musawa-Women's Study Centre, Kesh Malek, Dawlaty, Syrian Female Journalist Network, Start Point, Badael.

TUNISIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 2016 från vårt kontor i Tunis.

Vi jobbar med: *Aswat Nissa och är i slutfasen för utvärderingen av fem nya partnerorganisationer.*

JORDANIEN

Vi samarbetar med organisationer sedan 2005 från vårt kontor i Amman.

Vi jobbar med:

Arab Women Organization, Families Development Association, Jordanian Women's Union, Sisterhood is Global Institute.

I hela regionen jobbar vi också med WHRD MENA Coalition.

LIBANON

Vi samarbetar med organisationer sedan 2005 från vårt kontor i Beirut.

Vi jobbar med:

Association Najdeh, Kafa (Enough) Violence & Exploitation, Lebanese Council to Resist Violence Against Women, Collective for Research & Training on Development – Action, Palestinian Women's Humanitarian Organization, The Lebanese Women Democratic Gathering.

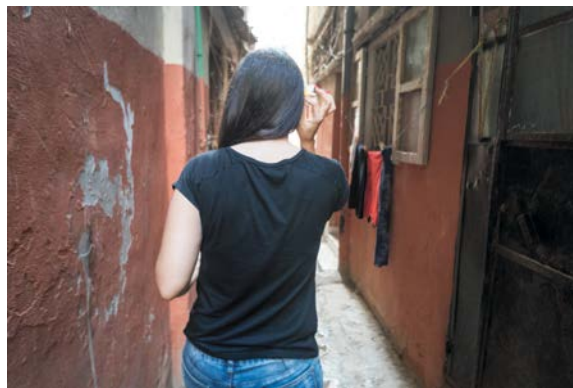
PALESTINA

Vi samarbetar med organisationer sedan 2001 från vårt kontor i Jerusalem.

Vi jobbar med:

Aisha Association for Woman and Child Protection, EMHRM – Euro Med for Human Rights Monitor, Palestinian Center for Human Rights (PCHR), Palestinian Center for Peace and Democracy (PCPD), Palestinian Working Women Society for Development (PWWSD), Sawa – All Women Together Today and Tomorrow, Women Affairs Centre, Women Studies Center.

Foto: Christopher Herwig

VITNESMÅL FÖR UPPRÄTTELSE

Kvinna till Kvinna stöttar ett flertal kvinnorrättsorganisationer som arbetar för kvinnors rätt, möjligheter, kapacitet och deltagande i fredsprocesser och beslutsfattande på olika nivåer i Syrien.

Två av Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer, Dawlaty och Women Now for Development, lanserade sin gemensamma rapport *"Shadows of the Disappeared: Testimonies of Syrian women relatives who are left behind with loss and ambiguity"* i Syrien och i Libanon under 2018. Detta är en del av ett större projekt för att säkerställa upprättelse efter massiva kränkningar av mänskliga rättigheter. Rapporten dokumenterar historier av kvinnliga släktingar till de som under åren av konflikt har fängslats, bortförts och saknas i Syrien.

I Syrien genomfördes två evenemang för att lansera rapporten, i Idlib och Aleppo. Diskussioner om situationen för överlevare och släktingar, och vilka behov som finns, hölls mellan lokala aktivister och kvinnliga släktingar till de som fängslats eller försvunnit under striderna i Syrien. Tillsammans formulerade deltagarna också krav till det internationella samfundet att prioritera frågan om de fängslade i Syrien. I Beirut, Libanon, organiserades en konstinstallation tillsammans med Issam Fares Institution vid American University of Beirut i samband med rapportlanseringen, följt av högläsning ur vittnesmålen av skådespelare.

NYTT NÄTVERK FÖR GLOBALA MÅLEN

Ett nytt nätverk för det civila samhället i Irak har skapats för att arbeta med de Globala målen – "The Sustainable Development Network". Nätverket är ett resultat av två workshops som Kvinna till Kvinnas partnerorganisation Hawa Organization for Relief and Development, Diyala Governorate, organiserade för irakiska kvinnorrättsorganisationer, regeringsanställda och medierepresentanter.

– Målet för de som ingår i nätverket är att stötta arbetet med de Globala målen och bidra till ett fredligt och jämställt samhälle,

Rapport kartlägger våldet mot kvinnor på nätet

7amleh, The Arab Center for the Advancement of Social Media, har genomfört en studie med stöd av Kvinna till Kvinna. *"A Violent Network: Gender-Based Violence Against Palestinian Women in Virtual Space"* har fått stort genomslag. Studien baseras på en enkät som besvarades av 1 200 unga kvinnor mellan 15 och 30 år och på fokusgruppsintervjuer.

Rapporten visar att genusbaserat våld på nätet tar sig liknande uttryck som våld i andra offentliga rum. Kvinnors frihet begränsas, de övervakas av familjemedlemmar och detta påverkar deras yttrandefrihet och hur de agerar på nätet.

Kvinnorna tvingas också ofta hantera sexuella trakasserier på liknande sätt som i verkligheten, vilket innebär att familjemedlemmar ofta hanterar problem istället för polisen. Bristen på förtroende för myndigheterna leder till ytterligare beroende av patriarkala familjestrukturer, på bekostnad av kvinnors och flickors yttrandefrihet.

Foto: Aswat Nissa

Zahra Ben Nasr, Lilia Younes Ksibi och Sara Ben Said är på möte med politiker om att integrera jämställdhet i lagstiftningen i Tunisien.

För första gången någonsin innehåller lagen som styr statsbudgeten i Tunisien en paragraf om att män och kvinnor är jämställda. Aswat Nissa, Kvinna till Kvinnas partnerorganisation, har tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer arbetat med att påverka politikerna att genomföra denna ändring. Organisationen var delaktig i att formulera förslaget till lagen som nu är antagen.

Dessutom valdes 15 kvinnor, som alla hade fått utbildning av Aswat Nissa, in på olika lokala funktioner efter valen i Tunisien i maj. Sju av dessa har genomgått ett särskilt utbildningsprogram för politiker. Kvinna till Kvinna stöttade programmet under 2016 och 2017.

säger Hawas ordförande Buthainah Mahmoud Abbas.

"The Sustainable Development Network" har redan inlett samtal med UNDP (FN:s organ för utveckling) och med ansvarigt departement om hur de skulle kunna samarbeta framöver.

I nätverket ingår 29 organisationer som representerar alla landets regioner och som är verksamma inom ett brett spann av områden – bland annat hälsa, utbildning och kvinnors självständighet.

Läs mer på sustainabledevelopment.un.org

För första gången fokuserar rekommendationerna till Jordanien från FN:s råd för mänskliga rättigheter på jämställdhetsfrågor, kvinnors deltagande och yttrandefrihet.

KVINNORS RÄTTIGHETER GRANSKAS

Fyra av våra partnerorganisationer i Jordanien har jobbat för att civilsamhällets röster skulle få inflytande i FN:s råd för mänskliga rättigheters granskning av Jordanien (den så kallade "UPR-processen"). Det gjordes med andra organisationer som också arbetar med mänskliga rättigheter. Kvinna till Kvinna hjälpte organisationerna att prioritera bland ämnena, förbereda faktaunderlag och leda påverkansarbetet gentemot de stater som deltog i granskningen. Förberedelserna gjorde att budskapet blev starkare och att kvinnorrättsrörelsens frågor fanns med.

Förbud mot barnäktenskap var en prioriterad fråga. Koalitionen INSAN, ledd av vår partnerorganisation The Jordanian Women's Union, presenterade frågan på ett möte på FN:s högkvarter där representanter och experter från över 30 länder deltog.

Resultatet är tydligt: för första gången någonsin fokuserade rekommendationerna från UPR-processen till Jordanien på jämställdhetsfrågor, kvinnors deltagande och yttrandefrihet. Det är en viktig framgång för aktivisterna, trots att Jordanien inte accepterade många av rekommendationerna.

UPR = Universal Periodic Review

Varje år genomför FN:s råd för mänskliga rättigheter granskningar av medlemsstaterna. Dessa kallas för Universal Periodic Review eller "FN:s allmänna återkommande utvärdering". Granskningarna sker enligt ett rullande schema, där varje land återkommer vart fjärde år. Före varje granskning skriver landets regering en rapport om vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna. Samtidigt kan civilsamhällesorganisationer göra detsamma. Organisationerna kan också kontakta andra länder som ska hålla i utfrågningen av det egna landet och be dem ställa frågor om vissa områden. Efter den genomförda utfrågningen ges varje land ett antal rekommendationer, som de kan välja att godta eller avböja.

Foto: Rasan Organization for Women's Rights

107 KVNNORÄTTSFÖRSVARARE MÖTTES I LIBANON

Foto: Christopher Herwig

Det senaste decenniet har antalet attacker mot kvinnorrättsförsvarare ökat kraftigt. Attackerna har också blivit allvarigare och mord på aktivister har förekommit. Detta har gjort det avsevärt svårare för kvinnorrättsorganisationer och rörelser i många länder att fortsätta arbeta eller ens existera.

Organiseringen och mobiliseringen måste därför förnyas. I september arrangerade vår partnerorganisation WHRD-MENA coalition, tillsammans med fem andra organisationer, ett forum för kvinnorrättsförsvarare från hela världen. "The Women Human Rights Defender Forum" hölls i Beirut, Libanon. Förutom representanter från internationella organisationer och rapportörer och oberoende experter från FN kom inte mindre än 107 kvinnorrättsförsvarare från Latinamerika, Asien, subsahariska Afrika, postsovetjiska länder, Balkan, Mellanöstern och Nordafrika.

Forumet arrangerades som ett svar på det ökade motståndet på global nivå mot kvinnors deltagande i det offentliga rummet och mot mänskliga rättigheter generellt. Syftet var att ge kraft att stå emot globala och lokala bakslag mot rättigheter som redan är vunna, det ökade våldet och det minskade utrymmet för kvinnorrättsförsvarare.

Forumet utgick från resolutionen om att skydda kvinnorrättsförsvarare som antogs av FN:s generalförsamling 2013. Det var en möjlighet för kvinnorrättsförsvarare att träffa relevanta företrädare från FN och därmed kunna bidra till att stärka implementeringen av resolutionen. Forumet syftade också till att stärka samarbetet mellan kvinnorrättsförsvararna och öka deras tillgång till och kunskap om FN:s specialrapportörer och oberoende experter.

AKTIVISTISK KONST

Under 16 dagar av aktivism mot våld mot kvinnor skapade fängslade kvinnor i Irak en väggmålning. Aktiviteten var en del i ett projekt för att kvinnorna skulle få bättre självkänsla, lära sig om kvinnors rättigheter och att vara aktiva medborgare. Rasan Organization for Women's Rights i Suleimaniyah, Irak, håller i projektet.

Foto: KAFA

KUNGLIGT INTRESSE

Kronprinsessan Victoria och dåvarande jämställdhetsminister Lena Hallengren besökte i oktober vår partnerorganisation KAFA i Libanon för att få veta mer om deras arbete.

KAFA är en feministisk, libanesisk organisation som arbetar för jämställdhet och mot olika former av våld och förtryck av kvinnor och barn. Kronprinsessan och jämställdhetsministern fick under besöket information om kvinnors situation i landet. De träffade även kvinnor som blivit utsatta för våld och som kommit till KAFA:s stödcenter för att få hjälp.

– Besöket var en verklig uppmuntran till det arbete som vi på KAFA gör. Vi blev rörda, inte bara av det kungliga besöket, utan också av det genuina intresse som visades för vårt arbete och det vi har att berätta, säger Zoya Rouhana, chef för KAFA.

Besöket var en del av Kronprinsessparets resa till Libanon och Jordanien med syftet att lyfta de Globala målen. Särskilt fokus låg på jämställdhet, klimat och humanitära frågor.

Bild: Kronprinsessan Victoria och jämställdhetsminister Lena Hallengren på besök hos vår partnerorganisation KAFA i Libanon.

Visste du att för 500 kronor kan två kvinnor på flykt från Palestina få tillgång till hälsovård och socialt stöd? Din gåva gör skillnad!

SAMARBETE MED UTRIKESDEPARTEMENTET

Under 2018 samarbetade vi med svenska Utrikesdepartementet för att utvärdera tillämpningen av kvinnor, fred och säkerhetsagendan i fem länder, varav Irak var ett. Projektet handlade om hur agendan tillämpas i Irak och hur olika FN-organs närvaro påverkar implementeringen.

Information från tre partnerorganisationer – Baghdad Women's Association, Hawa Organization for Relief and Development och Iraqi Organization for Women and the Future – användes som underlag för rekommendationer från svenska regeringen om

MÄN STÖTTAR KVINNORS RÄTTIGHETER I GAZA

Association for Women and Child Protection (AISHA) arbetar med våld mot kvinnor i Gaza. Nu har de genomfört det första initiativet någonsin som vänder sig direkt till män.

Resultatet är både förändrade attityder och beteenden när det kommer till kvinnors rättigheter och våld mot kvinnor. Fler män är mer närvarande hemma och mer delaktiga i hushållsarbetet – en milstolpe i förändringen av attityder kring könsroller.

Synliga resultat

Hustrurna berättar om fler förändringar.

– Tidigare brukade min man tillbringa all sin tid på jobbet eller med vänner. Han är mer en del av hemmet nu. Programmet har bidragit till en stor förändring i mitt liv, säger en av kvinnorna som deltog i projektet.

Nyckeln till förändringen som initiativet har skapat är metoden att arbeta på olika nivåer samtidigt med utbildning av individer, förändringar i hushållet och kampanjer riktade mot hela samhället och med institutioner som skolor.

Projektet höll på mellan 2015 och 2018 och 66 män från Gaza har utbildats för att förändra deras attityder gentemot genusbaserat våld. De har tränats i att lösa konflikter utan våld och blivit ambassadörer för att stoppa mäns våld mot kvinnor. De har arbetat med egna initiativ och blivit flitigt anlitade för att utbilda tonårspojkar. Deras mentala hälsa förbättrades också av deltagandet.

hur det internationella samfundet kan stödja implementeringen av agendan mer effektivt. Den svenska regeringen överlämnade dessa rekommendationer till FN under säkerhetsrådets "Women, Peace and Security Week" i oktober 2018.

– Vi är glada över att ha fått möjligheten att bidra till detta viktiga arbete. Nu är det dock viktigt att det internationella samfundet tar till sig rekommendationerna även på plats i Irak, säger Buthainah Mahmoud Abbas från Hawa Organization och Nada Ibraheem al-Jouboury från Iraqi Organization for Women and the Future.

Foto: Julia Örtengren

GEMAKET
EN DEL AV KVINNA TILL KVINNA

Gemaket har växlat upp! Numera finns vi i fem olika städer i Sverige. Under året har 13 nya Gemaket-grupper startats och intresset för att vara med, både som ledare och deltagare, bara växer.

Gemaket är en mötesplats för nyanlända och etablerade tjejer i åldrarna 15–25 år. Målet är att skapa ett tryggt rum där deltagarna får lära sig om jämställdhet och samhällsnormer och samtidigt uppleva systemskap. Verksamheten bygger på lokala grupper som träffas tio gånger per år i studiecirkel. Nyanlända får en mentor och det finns möjlighet att söka pengar för att utveckla en idé eller starta ett projekt. Det första stipendiet gick till en tjej som fick bidrag till en systemkamera för att kunna skapa ett forum för fotointresserade.

Gemaket har också haft två nationella lägerhelger under året, med ledare och deltagare från hela landet. En på Tollare Folkhögskola i maj och en på Subtopia i november. Lägerhelgerna är ett tillfälle att nätverka och ha roligt tillsammans. Bland annat fick deltagarna prova på yoga, teater, modern jazzdans och en workshop om hur man ritar autobiografiska serier.

En av deltagarna på Tollare var Nour Saaed från Stockholm. Hon tycker att Gemaket är ett "lovely sisterhood":

– Det bästa med Gemaket är alla kompisar och att du lär dig mer om dig själv. Vi träffar andra kvinnor och får fler perspektiv på livet. Det är ett sätt att stötta sig själv och andra.

Gemaket är ett lovely sisterhood.

Nour Saaed
Om att stötta sig själv och andra på Gemaket.

Start: Gemaket startade 2017.

Lokala grupper: Göteborg, Linköping, Malmö, Stockholm och Uppsala. Gemaket finansieras av Arvsfonden och drivs i samarbete med studieförbundet Sensus.

Engagemang: 170 personer har under året varit engagerade i Gemaket, 90 av dem är nyanlända tjejer och 80 är utbildade ledare. Totalt har 13 nya Gemaket-grupper startats. Det ideella engagemanget motsvarar nästan fyra heltidstjänster.

FAKTA | Kvinna till Kvinnas mötesplats för nyanlända

Foto: Julia Örtengren

NEJ TILL NATIONALISM

På internationella kvinnodagen 8 mars lanserade vi vårt upprop **#kvinnorsval**. Uppropet riktade sig till Sveriges nästa statsminister, med uppmaningen att inte samarbeta med nationalister eftersom det skulle innebära ett långsiktigt hot mot jämställdheten i Sverige.

– Det drar en våg av nationalism över världen som ifrågasätter kvinnors rättigheter. I Sverige representeras den vågen av Sverigedemokraterna, säger vår generalsekreterare Petra Tötterman Andorff.

Vi har lång erfarenhet av att arbeta i länder där nationalistiska rörelser vill pressa tillbaka kvinnor i traditionella könsroller och begränsa deras rätt till sina egna kroppar. Med uppropet ville vi synliggöra att en framtida svensk regering som inleder ett samarbete med Sverigedemokraterna riskerar att bidra till en försämring för kvinnor i Sverige överlag.

Till slut var det hela 11 438 personer som skrev under uppropet som också framhöll att jämställdheten i Sverige är resultatet av en lång kamp för kvinnors rättigheter och inte något nedärvt "svenskt". Vi är många som aldrig kommer att acceptera att nationalister får mer makt och inflytande.

Under augusti överlämnade vi uppropet till jämställdhetsminister Lena Hallengren (S) och Moderaternas jämställdhetspolitiska talesperson Jessica Polfjärd.

En vecka före valet i september publicerade vi också en film där vår goodwillambassadör Linnéa Claeson tog ställning mot nationalismen och Sverigedemokraterna. Filmen är den mest sedda någonsin i våra sociala kanaler och har generat ett stort engagemang. I slutet av 2018 hade den över 2,5 miljoner visningar och 117 000 reaktioner.

Bild: Vårt upprop mot nationalismen lämnades över till makthavarna av vår goodwillambassadör Linnéa Claeson och vår generalsekreterare Petra Tötterman Andorff. Här är de på plats vid Rosenbad i Stockholm.

– En uppmaning till Stockholm Forum for Gender Equality

Kvinna till Kvinna deltog i det globala forumet för jämställdhet som arrangerades i Stockholm i april 2018. Vi sammanställde ett upprop till stöd för kvinnorrättsförsvararna och mot det minskade utrymmet för civilsamhället. De globala ledare som fanns på plats uppmanades att ta sitt ansvar och agera till försvar för kvinnorrättsförsvararna.

Vi fokuserade på tre olika områden och gav konkreta råd.

• Säkerhet för individer och organisationer:

var uppmärksam på vilken typ av organisationer du ger utrymme åt, eftersom vissa organisationer agerar på uppdrag av sina regeringar; övervaka den negativa effekten av nationella säkerhetspolicier; acceptera inte kriminalisering av kvinnorrättsförsvararna och ha nolltolerans mot våld mot dem.

• Minskningen av ekonomiskt utrymme och finansiering:

stöd det progressiva civilsamhället och säkerställ att organisationer ledda av kvinnor har tillgång till finansiering; leta efter nya röster och rörelser; skapa nödfinansieringslösningar för aktivister under hot.

• Erkännande och inbjudan att sitta med runt bordet:

hjälp till att sprida resultat av kvinnorrättsförsvararnas arbete; stöd uppbyggnaden av rörelsen och bli en riktig allierad, som tar god tid på sig för möten och alltid efterfrågar en jämn representation av kvinnor och män vid möten med till exempel delegationer från ett land.

KVINNA TILL KVINNA PÅ HÖGNIVÅMÖTE I FN

Vår generalsekreterare Petra Tötterman Andorff och vår påverkansrådgivare Klara Backman deltog i den officiella svenska delegationen till FN:s generalförsamlingsmöte om fredsbyggande och fredsbevarande. Delegationen leddes av utrikesminister Margot Wallström. Vi är stolta över att vi under året kunnat vara mer närvarande på arenor där fred och säkerhet diskuteras. Vårt huvudsakliga budskap på mötet var kvinnorrättsförsvararnas viktiga arbete för att förebygga konflikter och att det minskade utrymmet för civilsamhället allvarligt begränsar deras möjligheter att arbeta.

PÅ PLATS I ALMEDALEN

Under årets politikervecka i Almedalen ordnade vi två populära seminarier. I ett av dem deltog utrikesminister Margot Wallström och pratade om feministisk utrikespolitik. I det andra diskuterade vi tillsammans med Medieinstitutet Fojo nationalism som ett hot mot kvinnors rättigheter och demokrati. Dessutom ordnade vi frukostträffar med riksdagsledamöter och företagsledare, minglade samt deltog i Mångfaldsparaden för allas lika värde och rättigheter.

#BACKAENAKTIVIST

Foto: Julia Örtengren

ÄN ÄR VI INTE TYSTA

Den 8 mars släppte vi vår svenska version av rapporten om minskat utrymme för kvinnorrättsrörelsen, **"Så tystas en kvinnorrörelse"**. Vi i Sverige är inte förskonade från den utveckling som vi ser över nästan hela världen.

– Vi gjorde en svensk version bland annat för att kunna använda den i valrörelsen. De kvinnorrättsaktivister som svarat på enkäten som ligger till grund för rapporten kommer också från Sverige. Vi kan lära oss av det som hänt i andra länder, till exempel på Balkan, säger Charlotte dos Santos Pruth, senior rådgivare på Kvinna till Kvinna.

I rapporten framhålls det motsägelsefulla i att Sverigedemokraterna hävdar att jämställdhet är något typiskt svenskt samtidigt som de för en politik som i praktiken trycker tillbaka reformer som syftar till att utjämna skillnader i kvinnors och mäns livsvillkor och garanterar kvinnors rätt till sin kropp.

Bild: Under 8 mars lanserade vi rapporten med ett seminarium på Stockholm Forum for Gender Equality. I panelen deltog Liliana Religa, Alexandra Pascalidou, Judith Wirth och Irena Cvetkovic.

Kvinna till Kvinna har ett uppdrag att stärka och backa modiga kvinnorrättsförsvarare som vågar möta motståndet. Det minskade utrymmet för kvinnorrättsorganisationer har inneburit en svårare situation för många aktivister personligen. Fler än hälften av världens kvinnorrättsförsvarare har blivit utsatta för våld eller hot om våld. Därför var **#backaenaktivist** ett viktigt huvudbudskap för oss i Almedalen förra året.

Våra goodwillambassadörer har också utsatts. För Linnéa Claesons del har hoten eskalerat sedan hon tagit ställning för kvinnors rättigheter och mot nationalism. I Almedalen ville vi uppmärksamma problemet med hoten mot kvinnorrättsaktivister på ett konkret sätt och lät besökare i vårt tält lyssna till inspelade hot som ambassadörerna Linnéa Claeson och Alexandra Pascalidou fått ta emot.

Foto: Magnus Aronson, Marius Edvold, Grete Gorenheim, Viktor Gårdstær, Perri Helberg, Nina Holm, Anna Hjerta, Marie-Therese Karlberg, Moa Karlberg, Marius Lindbæk, Caroline Rossmark, Hironori Tsukue samt pressbilder.

KVINNORS RÄTTIGHETER ENGAGERAR ALLT FLER

I 25 år har Kvinna till Kvinna försvarat kvinnors rättigheter. Det ville vi markera genom att berätta om det arbete Kvinna till Kvinna har gjort och få ännu fler att engagera sig. På årsdagen den 18 april, då Kvinna till Kvinna år 1993 gick ut med sitt första upprop, publicerade vi därför en debattartikel där 26 starka röster för kvinnors rättigheter tillsammans med oss krävde ett stopp på våldet mot kvinnor. Samtidigt lanserade vi en särskild jubileumssida med höjdpunkter från åren som gått och intervjuer med volontärer och partnerorganisationer som var med från start.

Kampanjen fick stort genomslag. Kvinnors rättigheter fortsätter att engagera! I sociala medier, som

är Kvinna till Kvinna främsta kanaler för engagemang, kunde vi tillsammans med våra goodwillambassadörer involvera ännu fler människor i arbetet för kvinnors rättigheter. Vi fick fler följare och fler valde att interagera med berättelser från vårt arbete. Insamlingen ökade också under den här perioden och vi samlade in närmare 1,5 miljoner kronor från privatpersoner, företag och organisationer.

Vår kännedom bland allmänheten fortsätter också att öka. Jämfört med 2014 är det 8 procentenheter fler som känner till oss. De flesta vill att de insamlade medlen ska gå till att öka kvinnors makt över sina egna liv och till att motverka våld mot kvinnor – två av de områden som vi jobbar mycket med.

ALLT FLER VILL VARA VOLONTÄRER HOS OSS

Våra volontärer är viktig del i Kvinna till Kvinna kommunikations- och insamlingsarbete. Fler och fler vill ta del av vårt arbete och engagera sig ideellt.

Volontärerna träffas i studiecirkel, där de lär sig mer om kvinnors rättigheter, fred, om Kvinna till Kvinna och vad vi står för. De arrangerar också event, föreläsningar och panel-samtal samt skriver debattartiklar.

Under året har volontärerna arrangerat många evenemang som fått uppmärksamhet. Bland annat ordnade **Göteborgsgruppen** ett stort event på Frilagret i samband med 8 mars. Utgångspunkten var Kvinna till Kvinna rapport om kvinnorrättsförsvares situation i världen. Det blev panelsamtal, musikframträdande och workshop i feministiskt självförsvar. I **Umeå** uppmärksammades internationella kvinnodagen i ett samarbete med Amnesty och FN-föreningen. Volontärerna

i **Uppsala** har under året lyckats få två debattartiklar publicerade. Båda handlade om kvinnorrättsförsvares utsatta situation. I **Stockholm** uppmärksammades Femdefenders Day med ett panelsamtal där bland annat goodwillambassadören Fanna Ndow Norrby medverkade.

Under Almedalen var flera av volontärernas cirkelledare med och bemannade Kvinna till Kvinna tält. De gick även med i Mångfaldsparaden för att lyfta vikten av kvinnors rättigheter och allas lika värde. Många volontärer har också engagerat sig i vår verksamhet för nyanlända tjejer, Gemaket.

– Det är inspirerande att på nära håll få uppleva och se den kraft och styrka som våra volontärer har i sitt engagemang för kvinnors rättigheter, säger Maja Skogh, volontärsamordnare.

Start: Volontärverksamheten startade 2010.
Lokala grupper: Stockholm, Göteborg, Umeå och Uppsala.
Antal aktiva volontärer: 59

Det är ju asnice med realklipp, men tänk om vi tillsammans skulle kunna lägga några insparade kronor på att stötta en av världens främsta kvinnoorganisationer?

Foto: Moa Karlberg

På **Black Friday** startade vår goodwillambassadör Fanna Ndow Norrby en av årets mest framgångsrika insamlingar under rubriken "Köphysteri eller Aktivistgaranti?". Under året har närmare 200 personer startat insamlingar på Facebook till förmån för Kvinna till Kvinna!

2018 slog vi också insamlingsrekord! Antalet månads-givare ökade med 26 procent, Swish-gåvor ökade kraftigt och förutom ett växande antal insamlingar på Facebook har vi också sett ett ökat engagemang generellt från både privatpersoner och företag.

LYCKAD KAMPANJ

Under senhösten uppmärksammade vi ett allvarligt samhällsproblem i vår julkampanj. Fokus var på mäns våld mot kvinnor och att våldet inte tar juledigt.

Många höll med oss om att detta måste vi göra något åt. Vi överträffade våra mål med råge. Hälften av årets alla nya månadsgivare rekryterades under december.

Julkampanjen var vår första integrerade kampanj, med anpassat material till olika målgrupper. Vi gjorde bland annat riktade utskick, som till exempel digitala nyhetsbrev, till företag som redan skänker pengar. Budskapet var att ge en julgåva som kunde göra skillnad. I annonser i tidningar vände vi oss till kvinnliga individuella givare: "Du kan vara en annan kvinnas räddning. Bli månads-givare på kvinnatillkvinna.se". Kampanjen fanns också i sociala medier.

Vi testade dessutom något helt nytt:

– Under julen lanserade vi helt nya digitala gåvokort och det gick över förväntan. Vi sålde tre gånger fler av dem än av våra tryckta kort. Kostnadseffektivt och klimatsmart samtidigt som det är roligt och enkelt att ge bort, säger Linda Kaplan, insamlingsansvarig på Kvinna till Kvinna.

POPULÄR VÄSKA MED VIKTIGT BUDSKAP

2018 var storsäljaren i vår butik på nätet tygväska med trycket "Girls Just Wanna Have Fundamental Human Rights". Den kostar 250 kronor, varav 195 kronor går till arbetet för kvinnors rättigheter. Snygg väska med ett viktigt budskap som gör skillnad!

Foto: Markus Frerberg

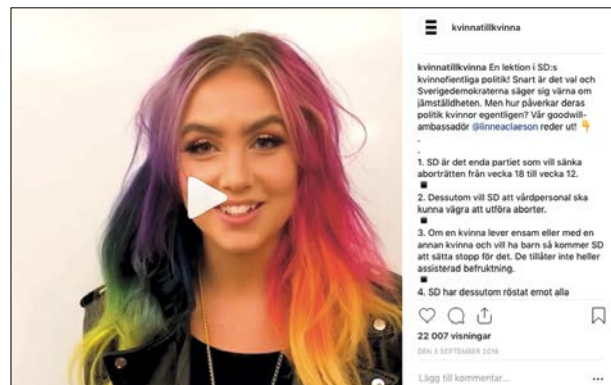
"Mäns våld mot kvinnor tar inte juledigt – det gör inte vi heller. Världen över utsätts kvinnor för våld och sexuellt våld just för att de är kvinnor. Våldet tystar kvinnor, hindrar dem från att höja sina röster och kväver kvinnors kamp för förändring. Kvinna till Kvinna jobbar varje dag för att ändra på det. Vill du vara en del av förändringen?"

ALLT FLER FÖLJER OSS

Under flera år har vi arbetat med att bygga upp vårt varumärke på sociala medier. Vi har utvecklat vår kommunikation och tonalitet, och fokuserat på att ta följarna närmare verkligheten. 2018 var året då vi fick se resultatet av det arbetet!

Några av de glädjande siffrorna: vårt nyhetsbrev hade 2 648 prenumeranter 1 januari 2018. 31 december hade det ökat till hela 13 527 prenumeranter! Många av de nya tillkom när de hade undertecknat vårt upp-rop mot nationalism som vi kampanjade med under valrörelsen.

På Facebook ökade våra följare med 14 procent under året och på Instagram fick vi drygt 7 000 nya följare – en ökning med hela 62 procent! De allra flesta av våra nya följare på Instagram tillkom under mars, månaden då vi lanserade vår kampanj Kvinnors val och också släppte den svenska versionen av vår rapport om situationen för kvinnorrättsförsvare. Också under september, valmånaden, var det fler än vanligt som började följa oss. Under en stor del av året firade vi också vårt 25-årsjubileum och det var många som fick upp ögonen för oss i samband med det.

Det inlägg som fått störst spridning i våra sociala medier, någonsin, är en film där Linnéa Claeson listar nackdelar med Sverigedemokraternas politik ur ett kvinnorrättsperspektiv. Filmen har haft över 2,5 miljoner visningar. Flest gillanden fick vi i juli och september – månaderna för Almedalsveckan och valet.

Förutom allt detta arbete hade vi också genomslag för vår svenska hemsida, som under året hade 277 217 unika besökare. I oktober lanserade vi dessutom en internationell hemsida. Med vår internationella kommunikation hoppas vi bland annat kunna öka kännedomen om oss internationellt, stärka våra partnerorganisationer och hitta nya finansierare.

Alexandra Pascalidou
om Bosnien-Hercegovina

Folk måste få upp ögonen för de övergrepp som begåtts mitt i Europas hjärta.

Under 2018 besökte våra goodwillambassadörer Linneá Claeson och Alexandra Pascalidou våra verksamheter i Rwanda respektive Bosnien-Hercegovina. Båda mötte Kvinna till Kvinns partnerorganisationer som på olika sätt stöttar kvinnor som drabbats av folkmorden, våldtäkterna och kriget i de olika länderna.

Foto: Julia Örtengren

SAMTAL MED NÄRINGSLIVET

I september arrangerade vi för första gången Equality Talks, ett evenemang om de Globala målen riktat till utvalda aktörer inom näringslivet.

Förmiddagen på Tändstickspalatset var ett nytt sätt att samarbeta med näringslivet, där vi kunde knyta nya kontakter med givare samtidigt som vi stärkte existerande relationer.

Inbjudna till samtalet var 30 kvinnliga entreprenörer och ledare i näringslivet. Vi delade med oss av viktig kunskap om vårt och våra partnerorganisationers arbete med mål 5 om jämställdhet, 16 om fred och 17 om partnerskap. Kvinna till Kvinns nya generalsekreterare Petra Tötterman Andorff ledde två samtal med deltagare som bland andra Camilla Wagner från Klara K och Cissi Elwin från Chef. Våra goodwillambassadörer Alexandra Pascalidou och Linnéa Claeson fanns också på plats.

INGRID ÅKESSON, 64,
har varit månadsgivare sedan 90-talet.

– Kvinnors, barns och ungas situation glöms ofta bort i krig och konfliktsammanhang. Jag gillar att Kvinna till Kvinna arbetar med långa perspektiv, det är viktigt att hjälpa i stunden men minst lika viktigt att se framåt och stärka demokratiska strukturer, säger hon.

SEBASTIAN NILSSON, 31,
bestämde sig efter #metoo för att han ville samla in pengar till en organisation som står upp för kvinnor.

– Jag gör egen musik och har satsat på att lägga upp mina musikklipp och be folk att gilla och dela, med motivationen att jag kommer att skänka pengar till Kvinna till Kvinna. Det har varit en riktig win-win!

12 MILJONER TILL KVINNORS RÄTTIGHETER

En viktig givare för oss är Svenska Postkodlotteriet. Under 2018 fick Kvinna till Kvinna en större summa pengar än någonsin tidigare och totalt genom åren har vi fått 94 miljoner kronor. Vi är mycket stolta över att ha fått förtroendet att vara en av Postkodlotteriets förmånstagare.

– Många kvinnor i världen kämpar för att få makten över sina egna liv. Med Kvinna till Kvinns viktiga arbete med att minska och motverka våld mot kvinnor finns det hopp. Tack vare våra kunder kan vi vara med och stötta det arbetet, säger Eva Struvig, valgörehetschef för Svenska Postkodlotteriet.

Foto: Novamedia Sweden

277 217

UNIKA BESÖKARE PÅ VÅR HEMSIDA

Våra följare på Facebook ökade med

14%

2,5

miljoner

visningar av filmen om Sverigedemokraternas politik

7000 nya Instagramföljare, en ökning med hela

62%

13 527 PERSONER PRENUMERERAR PÅ VÅRT NYHETSBREV

Kvinna till Kvinna är instiftat av den svenska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF. Styrelsen utses av IKFF och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen och arbetar utifrån en arbetsordning och en årsplan som utvärderas och stäms av årligen. Generalsekreteraren driver verksamheten på uppdrag av styrelsen.

Styrelsen för Kvinna till Kvinna ska enligt stadgan bestå av minst tre ordinarie ledamöter samt minst två ersättare. Styrelsens ordförande, ska vara medlem i Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF). Svenska Freds och Skiljedomsföreningen (SFSF) utser en ordinarie ledamot. IKFF utser övriga ledamöter. Vid förnyelse av styrelsen utser SFSF en ledamot och övriga utses av IKFF. Styrelsen kan utökas om styrelsens samtliga ordinarie ledamöter är eniga om detta. Detta har skett vid flera tillfällen och i dag består styrelsen av totalt 11 ledamöter (7 ordinarie och 4 ersättare). Styrelsen utses för en period av fyra år.

- 1. ORDFÖRANDE
- 2. VICE ORDFÖRANDE
- 3. SEKRETERARE

1. BIRGIT HANSSON
Aktiv i styrelsen sedan 2010. Bor i Stockholm. Legitimerad psykolog. Har bland annat varit ordförande för Sveriges Psykologförbund och rektor för Polishögskolan. Är hedersdoktor vid Stockholms universitet.

2. DEVRIM MAVI
Aktiv i styrelsen sedan 2014. Bor i Stockholm. Chef för Feministiskt Initiativs kansli i Stockholms stadshus. Aktiv i feministiska och antirasistiska sammanhang. Fd chefredaktör, skribent och debattör.

3. JESPER HANSÉN
Aktiv i styrelsen sedan 2012. Bor i Stockholm. Regionchef för Asien och Europa på Rädda Barnen, Sverige. Tidigare generalsekreterare på Fonden för mänskliga rättigheter.

LEDAMÖTER
4. MARIA APPELBLOM
Aktiv i styrelsen sedan 2007. Bor i Stockholm och i Brindisi, Italien. Jur kand och master i mänskliga rättigheter. Har haft ett flertal chefsbefattningar på strategisk nivå inom polisen. Är sedan 2014 chef för FN:s ständiga poliskapacitet.

5. LARS JALMERT
Aktiv i styrelsen sedan 2012. Bor i Stockholm. Professor emeritus i pedagogik vid Stockholms universitet. Styrelseledamot i Män för jämställdhet, Fredrika Bremer Förbundet och Feministiskt Perspektiv. Politiskt aktiv i Feministiskt Initiativ.

6. VIOLA FURUBJELKE
Aktiv i styrelsen sedan 2011. Bor i Söderköping. Har varit riksdagsledamot (S) och ordförande i riksdagens utrikesutskott, ambassadör i Syrien/Libanon och generalsekreterare för Olof Palmes Internationella Centrum. Tidigare förbundsordförande i Svenska FN-förbundet.

7. MARIE SUNDBERG
Aktiv i styrelsen sedan 2015. Bor i Stockholm. Civilekonom och journalist. Har arbetat som näringslivsjournalist i över 30 år, varav närmare tio år som utrikeskorrespondent i framförallt Bryssel.

ERSÄTTARE
8. KAJSA WEJRYD
Aktiv i styrelsen sedan 2014. Bor i Uppsala. Lärare och pensionerad förvaltningschef. Har ett mångårigt engagemang kring jämställdhetsfrågor. Har bland annat varit ordförande för Kvinnor i Svenska kyrkan från 1995 och åtta år framåt.

9. BANAFSHE HEJAZI
Aktiv i styrelsen sedan 2015. Bor i Stockholm. Har de senaste 15 åren jobbat med frågor som rör genus, mänskliga rättigheter, fred och konflikt i Sverige och utomlands. Har studerat genusvetenskap och internationell säkerhet.

10. KARIN KARLSBRO
Aktiv i styrelsen sedan 2015. Bor i Norrtälje. Hållbarhetschef hos Fastighetsägarna Stockholm. Tidigare kanslichef vid Liberalernas riksdagskansli och stabschef inom regeringskansliet. Utbildad jurist.

11. LENA BACKHAUSEN
Aktiv i styrelsen sedan 2017. Legitimerad psykolog, tidigare HR/personalchef och egenföretagare inom organisation och ledarskap. Mångårigt engagerad inom IKFF, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet. Vill arbeta för kvinnors organisering och medverkan i att bygga civila samhällen för hållbar fred.

ÅRSREDOVISNING 2018

INSAMLINGSSTIFTELSEN KVINNA TILL KVINNA
ORG NR 802401-6134

Innehåll	
Förvaltningsberättelse	41–53
Resultaträkning	46
Balansräkning	47
Kassaflödesanalys indirekt metod	48
Noter	49

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Information om verksamheten
Kvinna till Kvinnas vision är en värld där det råder hållbar fred, byggd på demokrati och jämställdhet mellan kvinnor och män, och där konflikter hanteras med icke-militära medel. En värld där mänskliga rättigheter för kvinnor, män, flickor och pojkar respekteras och alla kan uppleva trygghet och säkerhet. En värld där kvinnor har makt och inflytande över beslut och är aktörer i ekonomisk och politisk samhällsutveckling i samma utsträckning som män. Kvinna till Kvinna arbetar utan att fästa avseende vid religiös, politisk, nationell eller etnisk tillhörighet. Dessa krav gäller också Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer.

- Kvinna till Kvinnas instiftade ändamål**
- Att genomföra projekt i krigs- och konfliktområden som främjar kvinnors självtillit och självkänsla, kvinnors psykosociala och/eller fysiska hälsa eller medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggnaden av ett demokratiskt civilt samhälle.
 - Att främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.
 - Att föra ut fakta och information kring krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.

Brett stöd i det civila samhället
Kvinna till Kvinna får stöd från ett stort antal svenska organisationer. Stödorganisationerna (se nedan) åtar sig att sprida information om verksamheten till sina medlemmar.
1,6 miljonerklubben
Centerkvinnorna
Farmaciförbundet
Feministiskt Initiativ
Fredrika Bremer-förbundet
HSO
Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet
Kristdemokratiska Kvinnoförbundet
Kristna Fredsrörelsen
Kvinnor för Fred
Kvinnor i Svenska Kyrkan
Liberala Kvinnor
LO
Miljöpartiet
Moderatkvinnorna
Riksförbundet Hem och Samhälle
Riksförbundet Internationella Föreningen för Invandrarkvinnor
Riksorganisationen för Kvinnojourer i Sverige
Rädda Barnen
S-kvinnor
Socialistiska Partiets kvinnor
Soroptimisterna
Svenska FN-förbundet
Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen
Svenska Kvinnors Vänsterförbund
Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
TCO
Tidskriften Bang
UN Women Sverige
Verdandi
Vänsterpartiets kvinnopolitiska utskott

Väsentliga händelser under året

Under 2018 firade Kvinna till Kvinna att vi upprätthållit och utökat stöd till kvinnorrättsaktivister i konfliktområden i 25 år. Samtidigt fortsatte det politiska utrymmet för civilsamhället att krympa i samtliga regioner vi arbetar i. Det betyder att Kvinna till Kvinnas partnerorganisationer drabbas av fysiska och virtuella hot- och hatkampanjer liksom av lagstiftning och byråkrati som är utformad för att försvåra deltagande och insyn i politik och offentlighet. Trots detta har det långsiktiga förändringsarbetet som våra partnerorganisationer fokuserar på fortsatt och under 2018 kunde vi se flera positiva resultat för kvinnors rättigheter.

I Liberia har kvinnor fått laglig rätt att äga mark genom en ny lag om landrättigheter som antagits efter intensiv debatt och flera års påverkansarbete från civilsamhället. I Rwanda har vår partnerorganisation *Rwanda Women's Network* lyckats bryta tystnaden om kontroversiella frågor som t ex hemgift genom att organisera "Femdialogues". I DR Kongo lyckades kvinnorrättsorganisationer arbeta för att fler kvinnor skulle rösta och delta som kandidater i valet, trots att läget har försvärats.

Irakiska kvinnoorganisationer kunde, i samarbete med svenska UD, ge rekommendationer till FN:s säkerhetsråd om förbättringar av rådets program om kvinnor, fred och säkerhet. I Jordanien ledde aktivt påverkansarbete till att FN för första gången hade ett starkt jämställdhetsperspektiv i sin genomgång av mänskliga rättigheter. I Palestina fick *The Arab Center for the Advancement of Social Media* stort genomslag för en studie om våld på nätet. Rapporten baseras på svar från 1 200 unga kvinnor mellan 15 och 30 år och visar att genusbaserat våld på nätet tar sig liknande uttryck som våld i andra offentliga rum. I Gaza ledde ett projekt om maskulinitetsnormer till att männen som deltog blev mer närvarande både fysiskt och känslomässigt i sina familjer. I Tunisien godkändes lagen om lika rättigheter vid arv av regeringen och presenterades för parlamentet.

I Georgien ställde en kvinna upp i det lokala fullmäktige-valet efter att ha deltagit i en kurs organiserad av en av våra partnerorganisationer. Hon blev invald och har nu startat en förskola vilket ger ännu fler kvinnor möjlighet att yrkesarbeta. Under den så kallade "sammetsrevolutionen" i Armenien våren 2018 deltog många av våra partnerorganisationer i den fredliga rörelsen som ledde till att den konservativa regeringen till slut tvingades bort. Efter regeringsskiftet fortsatte partnerorganisationer att bevaka makthavarna och rapporterade bland annat i en FN-ledd process om kränkningar av demonstrations- och yttrandefriheten.

Kvinnorrättsaktivister från Kosovo och Serbien har lyckats förbättra samarbetet mellan länderna genom att inrikta sig på kvinnliga politiker och aktivister från båda länderna. I Nordmakedoniens nationella parlament togs under året för första gången frågor som gäller ensamstående mödrar upp i en debatt och rekommendationer från en av våra partnerorganisationer antogs. I arbetet mot genusbaserat våld gjordes framsteg i Serbien på

både nationell och lokal nivå. Bland annat fick genusperspektivet större genomslag i den nationella ungdomsstrategin. Kvinnorrättsaktivister från Bosnien-Hercegovina har skapat ett unikt initiativ som kallas "Peace with a Woman's Face" som lyfter känsliga frågor som fredsbyggande och det förflutna. Efter tio års påverkansarbete uppnådde vi och våra partners på Balkan ett av de största resultaten hittills i vårt EU-påverkansarbete: En EU-resolution om kvinnors rättigheter på Västra Balkan antogs av Europaparlamentet. Till exempel understryker den att regeringar i regionen måste se kvinnorrättsorganisationer som viktiga samtalspartners.

Kommunikation

2018 var Kvinna till Kvinnas bästa insamlingsår hittills. Antalet månadsgivare ökade med 26 procent och insamlingen i sin helhet med 27 procent. Vi är glada och stolta över det ökade intresset för kvinnors rättigheter. Det är resultatet av ett långsiktigt och målmedvetet arbete med att förbättra vår kommunikation och kännedomen om Kvinna till Kvinna. Antalet följare i sociala medier ökade till drygt 82 000 personer och våra budskap kom upp i våra följares flöden nästan 14 miljoner gånger under året. Under året lanserade vi också en ny engelsk webb för att förbättra vår internationella kommunikation.

En viktig kampanj under året var vårt upprop mot nationalism. Den startade med lansering av rapporten "Så tystas en kvinnorörelse" på internationella kvinnodagen och pågick fram till riksdagsvalet i september. Drygt 11 400 namnunderskrifter samlades in och överlämnades till Moderaterna och Socialdemokraterna med en uppmaning att inte samarbeta med Sverigedemokraterna. Tillsammans med vår goodwillambassadör Linnéa Claeson skapade vi också en film om konsekvenser av Sverigedemokraternas politik. Filmen har fått över 2,5 miljoner visningar under året.

Metod, utveckling och kvalitetssäkring

Under året utvecklade vi vårt tematiska arbete kring kvinnors ekonomiska egenmakt. Till exempel har partnerorganisationer i Rwanda och Liberia träffats och utvecklats inom området som innehållsmässigt ligger nära arbete om genusbaserat våld.

På temat genusbaserat våld påbörjades 2018 ett femårigt utbildningsprogram i samarbete med svenska polismyndigheten. De 28 deltagarna är representanter från civila samhället och myndigheter från olika länder i Västra Balkan.

Kvinna till Kvinna publicerade 2018 en uppdaterad programhandbok som ger stöd till medarbetare som arbetar med partnerstöd och finansiering av kvinnorrättsorganisationers verksamhet och utveckling. Dessutom analyserades programresultat inom tematiskt stöd till kvinnorrättsorganisationer under tre år.

Under året utvecklade Kvinna till Kvinna ett nytt tvärregionalt och femårigt program om kvinnor, fred och säkerhet. Sida Civsam beslutade i slutet av året att finansiera programmet. Ett utbildningsprogram i Colombia utveckla-

des också under året. Målgruppen är professionella inom militären. Svenska ambassaden i Bogotá beslutade att finansiera programmet.

Kvalitetssäkringsarbete: Från och med 2009 lämnar Kvinna till Kvinna en separat kodrapport i enlighet med riktlinjerna i den av FRIL:s (Frivilligorganisationernas Insamlingsråd) medlemsorganisationer antagna Kvalitetskoden. Arbetet syftar till att öka transparens och öppenhet samt att stärka styrning och kontroll inom organisationerna. Kvalitetskoden är ett uttryck för vad som ses som god sed för verksamhet inom FRIL:s medlemsorganisationer.

Uppföljning och utvärdering: Kvinna till Kvinnas vision och tre mandat visar riktningen för organisationen. Kvinna till Kvinnas sexåriga strategi för 2016–2021 har dessutom fyra strategiska inriktningar med tillhörande mål. Sedan 2018 följs strategin upp med hjälp av ett globalt ramverk med tio fokusområden. Detta analyseras och går till styrelsen vartannat år.

Utöver Kvinna till Kvinnas sexårsplan arbetar organisationen med uppföljning och utvärdering med hjälp av uppsatta mål och indikatorer inom varje program. Indikatorerna är både kvantitativa och kvalitativa och hjälper till att mäta ett programs utveckling. En rad olika metoder används för att samla in informationen, till exempel samarbetsorganisationers rapportering, fältbesök, workshops och dialog. Med hjälp av dessa följer Kvinna till Kvinna upp för att lära av erfarenheter och uppdatera sina arbetssätt för att vara relevanta.

Målen inom programmen är på olika lång sikt. Vissa är kopplade till specifika aktiviteter, såsom en utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, och resultat kan då mätas direkt i form av deltagares ökade kunskap på området. Andra är kopplade till långsiktig samhällsförändring, såsom ökad respekt för kvinnors rättigheter. Dessa resultat mäts över en längre tid.

Resultat och ställning

Kvinna till Kvinnas verksamhet har bedrivits enligt stadgarna, såväl stödet till kvinnoorganisationer i krigsdrabbade områden som det opinionsbildande arbetet. Sedan mitten av 1993 har vi förmedlat konkret stöd till ett värde av 1 731,8 miljoner kronor. Av detta uppgår stödet för 2018 till 157,0 miljoner kronor.

Insamling och gåvor

Insamlade medel och gåvor uppgick till 17,3 mkr 2018, inkluderar vi även gratisannonser och pro bono-tjänster blir det totalt 17,7 mkr. Kvinna till Kvinna är sedan 2010 en av förmånstagarna till Svenska Postkodlotteriet, och under 2018 erhöll vi 12 mkr som gåva därifrån.

Anslag och bidrag

2018 gavs stöd till 131 kvinnorrättsorganisationer i Central- och Västafrika, Mellanöstern och Nordafrika, södra Kaukasien, Ukraina och västra Balkan. Anslagen uppgick 2018 till 149,9 mkr.

Årets resultat

Vi har ett positivt resultat på 3 990 tkr, föregående år -491 tkr. För detaljerad ekonomisk redovisning, se följande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Hållbarhetsupplysningar

Processen med att decentralisera beslutsfattandet i organisationen och utveckla samarbetsformer baserat på nya roller och expansion har präglat året. Vår strävan att hitta mer effektiva sätt för samverkan och internkommunikation har bland annat lett till nya mötesplatser över avdelningsgränserna och mellan operativa chefer. Två internt beställda utredningar har tittat närmare på decentraliseringens konsekvenser för projekthantering och för HR-arbetet i organisationen, och en effektivitetsrevision beställd av Sida har pekat på förbättringsområden kring organisation, risk- och projekthantering.

Vi har, baserat på tidigare säkerhetsöversikt av organisationen, även antagit ett antal nya policyer och rutiner kring säkerhetsarbetet. Dessa inkluderar en övergripande säkerhetspolicy samt rutiner för säkra resor, incidentrapportering och val av kontor.

Totalt var vi 119 personer vid utgången av 2018. Korrigerat med avdrag för tjänstledigheter, vikariat, tidsbegränsade anställningar innebar det 114 personer i medelantal som arbetade. Av 65 anställda i Stockholm var 49 i tjänst på huvudkontoret i Stockholm och övriga var placerade i våra programländer. 49 var i medelantal anställda i våra programländer. I Mellanöstern i Erbil, Beirut, Jerusalem, Tunis och Amman. I södra Kaukasien i Tbilisi i Georgien. I Afrika i Monrovia i Liberia, Bukavu i Demokratiska Republiken Kongo och i Kigali i Rwanda. På västra Balkan och i Ukraina i Belgrad, Pristina, Sarajevo, Skopje och Kiev. Av anställda på programkontoren var 38 personer i snitt lokalt och nationellt anställd personal som arbetade.

Kvinna till Kvinna anställde i juni en ny generalsekreterare, Petra Tötterman Andorff, som arbetat som biträdande generalsekreterare sedan 2013. Tidigare Resursavdelningschef Pernilla Johansson tillträdde tjänsten som biträdande generalsekreterare i augusti efter fem års tjänstledighet från organisationen.

Ideellt arbete

I vår volontärverksamhet har vi under 2018 haft fyra aktiva grupper i Stockholm, Uppsala, Göteborg och Umeå. Dessa har bland annat hållit regelbundna studiecirkelträffar och utbildningar för nya volontärer, arrangerat större event i samband med 8 mars och Femdefenders Day och skrivit debattartiklar som publicerats i Uppsala Nya Tidning under våren och hösten. Under 2018 var även våra cirkelledare på plats i Almedalen. Vi valde att pausa två av volontärgrupperna i samband med att cirkelledarna (merparten är studenter) flyttade från respektive stad.

Gemaket (tidigare kallat "Systerskap") är vår verksamhet som ska vara en stärkande mötesplats för nyanlända och etablerade tjejer 15–25 år. Under 2018 kunde vi växla upp verksamheten från en stad till fem

städer. Vi har arrangerat fyra ledarutbildningar för nio ledargrupper och startat upp nio nya grupper. Vi har också haft två lägerhelger i Stockholm för Gemakets ledare och deltagare. Under hösten beviljade vi även vårt första stipendium till deltagare. Intresset för verksamheten är stort och vår satsning på nytt namn, grafisk profil och gediget nätverkande har gett resultat: Under 2018 slogs rekord i antalet sökande som ville bli ledare eller mentor i Gemaket.

Framtida utveckling

Kvinna till Kvinnas strategi, som ska styra organisationens verksamhet fram till och med 2021, fokuserar på tre tematiska områden där Kvinna till Kvinna tillsammans med samarbetsorganisationer ska driva utvecklingen framåt.

Strategins tre inriktningar:

- En framtid där kvinnor inte utsätts för könsbaserat våld.
- En framtid där kvinnor fullvärdigt deltar i utvecklingen för ett jämställt och demokratiskt samhälle.
- En framtid där global säkerhetspolitik bygger på mänsklig säkerhet och där kvinnors rättigheter respekteras.

Strategin har även en fjärde inriktning som styr organisationens interna utveckling:

- Kvinna till Kvinna är en hållbar organisation som är välkänd i Sverige och internationellt för sitt arbete med att stödja kvinnor i konflikttrabbade områden.

Vi fortsätter vår digitala utveckling med att utveckla vårt projekthanteringssystem i SharePoint som kan nås av alla medarbetare. SharePoint är också den plattform där vi samlar all dokumentation i organisationen. Vi har förtydligat användningen av ekonomisystemet Xledger samt bytt personal- och lönesystem till Hogia med start 2019. Vi har under året gjort en översyn av vår IT-miljö, stärkt upp den både maskinellt och säkerhetsmässigt. Vi har också lanserat ett intranät och utvecklar mötesformer via Skype där vi når alla våra kontor med samma information och möjligheter till diskussion. I samband med att vi digitaliserar oss mer ser vi över informationssäkerheten internt och för kontakten med våra partners.

Programutveckling i Sverige

Under 2018 fortsatte arbetet med att utveckla programverksamhet i Sverige. Försämrade möjligheter att få finansiering för arbete med kvinnor i asylprocessen gjorde att vi istället sökte finansiering för arbete mot segregation. Vi fick anslag från Delmos (Delegationen mot Segregation) för en förstudie i Angered, Göteborg. Denna genomfördes i samarbete med Rädda Barnen Väst, föreningen Tidigt Föräldrastöd och studieförbundet Sensus. Arbetet har resulterat i ett programförslag och tre workshops för somaliska kvinnor i Angered under hösten. Deltagarna beslutade i februari 2019 att bilda en somalisk kvinnoförening. Kvinna till Kvinna gick också in

som medsökande på en ansökan till EU från Rädda Barnen Väst om arbete mot könsbaserat våld och våld mot barn i västra Sverige. Besked maj 2019.

Förvaltning

Kvinna till Kvinna bildades inledningsvis som ett nätverk av kvinnoorganisationer 1993. Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna instiftades av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF), svenska sektionen, 1995. Organisationen leds av en generalsekreterare. Kvinna till Kvinna består av tre avdelningar (resursavdelning, kommunikationsavdelning och programavdelning) som leds av tre avdelningschefer (biträdande generalsekreterare, kommunikationschefen och biståndschefen). Resursavdelningen består av enheter för metod, ekonomi, säkerhet och HR. Under året har ekonomichefen och en interim HR-chef deltagit i ledningsgruppsarbetet tillsammans med övriga avdelningschefer och generalsekreteraren. Generalsekreterare och biträdande generalsekreterare har under året varit adjungerade till styrelsen. En styrelse-sekreterare samt personalrepresentant med personlig ersättare är också adjungerade till styrelsen. Styrelsen har personalansvar gentemot generalsekreteraren och tillsätter och entledigar henne. Styrelsen utses vart fjärde år av IKFF (6 ledamöter) och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen (1 ledamot). Den nuvarande styrelsen tillträdde i maj 2015.

Styrelsens arbetsordning och årsplan utvärderas och stäms av årligen. Syftet med arbetsordningen är att ange rutiner för hur styrelsens arbete ska fungera, att föreskriva arbets- och ansvarsfördelning mellan styrelsens ledamöter och att klargöra skiljelinjen mellan styrelsens och kansliets ansvar. Arbetsordningen slår bland annat fast ansvaret för organisationens långsiktiga strategiska arbete liksom riktlinjer och utvärderingar, fastläggande av styr- och kontrollsystem och system för medelshantering och förvaltning. Arbetsordningen reglerar också frågor kring bokslut och budgetbeslut och att Kvinna till Kvinnas revisor/revisorer ska närvara vid minst ett styrelsemöte per år. Så har också skett under 2018.

Styrelsemedlemmar

	2018
8 st sammanträden under 2018	
Birgit Hansson	7
Viola Furubjelke	6
Jesper Hansén	6
Maria Appelblom	7
Lars Jalmert	7
Devrim Mavi	5
Marie Sundberg	7
Kajsa Wejryd	7
Banafshe Hejazi	5
Karin Karlsbro	5
Lena Backhausen	5

Flerårsöversikt

	2018	2017	2016	2015	2014
Allmänna förutsättningar					
Medelantal anställda	114	98	93	98	92
Antal samarbetsorganisationer	131	111	108	104	130

Intäkts och kostnadsanalys (tkr)

Verksamhetens intäkter	169 716	147 055	138 099	136 224	133 960
Verksamhetens kostnader	-165 740	-147 327	-137 016	-132 492	-132 708
Resultat från finansiella investeringar	17	-219	-182	-135	-320
Skatt på näringsverksamhet	-3	-	-	-63	-71
Årets resultat	3 990	-491	901	3 534	861

Ekonomisk ställning

Eget kapital, (tkr)	7 949	3 958	4 449	3 548	14
---------------------	-------	-------	-------	-------	----

Förändring av eget kapital

	Ändamålsbestämda gåvor	Balanserat kapital	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2018-01-01	328	4 267	-637	3 958
Ändamålsbestämt av givaren 2018 ej utnyttjade	512	-	-	512
Utnyttjade gåvor	-188	-	-	-188
Omföring föregående års resultat	-	-637	637	-
Årets resultat	-	-	3 667	-3 667
Eget kapital 2018-12-31	652	3 630	3 667	7 949

Specifikation ändamålsbestämda medel

Följande medel ingår: Bosnien-Hercegovina 66 tkr, Syriens flyktingar 131 tkr och DRC 100 tkr, Georgien 5 tkr och Israel 350 tkr.

Resultaträkning

	Not	2018	2017
Stiftelsens intäkter	2		
Gåvor		17 270	13 708
Bidrag		149 869	132 877
Övriga verksamhetsintäkter		2 577	470
Summa stiftelsen intäkter		169 716	147 055
Verksamhetskostnader	3, 4		
Ändamålskostnader		-156 973	-138 499
Insamlingskostnader		-3 767	-2 845
Administrationskostnader	4	-5 000	-5 983
Summa stiftelsens verksamhetskostnader		-165 740	-147 327
Verksamhetsresultat		3 976	-272
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		294	508
Räntekostnader och liknande resultatposter		-277	-727
Summa resultat från finansiella investeringar		17	-219
Resultat efter finansiella poster		3 993	-491
Skatt	5	-3	-
Årets resultat		3 990	-491
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		3 990	-491
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år		39	-
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-362	-146
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		3 667	-637

Balansräkning

	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	25	80
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	7	620	321
Summa anläggningstillgångar		645	401
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Handelsvaror		7	7
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 451	18
Övriga kortfristiga fordringar		5 418	5 445
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 978	3 398
Summa kortfristiga fordringar		9 847	8 861
Kassa och bank		86 326	59 684
Summa omsättningstillgångar		96 180	68 552
Summa tillgångar		96 825	68 953
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat kapital		3 959	4 450
Årets resultat		3 990	-491
Summa eget kapital		7 949	3 959
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 693	2 987
Skatteskulder		3	-
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	8	44 151	55 096
Övriga kortfristiga skulder		1 513	1 268
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	41 516	5 643
Summa kortfristiga skulder		88 876	64 994
Summa eget kapital och skulder		96 825	68 953

Eventualförpliktelser och eventualtillgångar

10

Kassaflödesanalys indirekt metod	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat före finansiella poster		3 976	-272
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, mm		55	113
Erhållna utdelningar		9	-
Erlagd ränta		-6	-1
Betald inkomstskatt		72	-30
		4 106	-190
Förändring i verksamhetskaptal			
Ökning/minskning varulager		-	26
Ökning/minskning kundfordringar		-1 433	770
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		449	1 252
Ökning/minskning leverantörsskulder		-1 294	-38
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		25 099	-29 262
Kassaflöde från den löpande verksamheten		26 927	-27 442
Investeringsverksamheten			
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar		-299	-321
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-299	-321
Finansieringsverksamheten			
Kursdifferens		14	-218
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		14	-218
Årets kassaflöde		26 642	-27 981
Likvida medel vid årets början		59 684	87 665
Likvida medel vid årets slut	11	86 326	59 684

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIL:s Styrande riktlinjer för årsredovisningen.

Resultaträkning

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till det verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Gåvor

Som gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, företag, organisationer, samfund, privata och ideella fonder och stiftelser samt sponsring. Till gåvor räknas även testamentsgåvor och donationer, värdet av skänkta tillgångar samt intäkter från gåvor med gåvobevis. Även medel från Svenska PostkodLotteriet är att klassificera som gåvor. Gåvor som kommer i form av att företag åtagit sig att betala en viss procent av sin försäljning till insamlingsorganisationen är också insamlade medel eftersom det är det utomstående företag som säljer – inte insamlingsorganisationen.

Bidrag

Medel som organisationen erhållit från EU, staten och formellt fristående organ som bildats av dessa och som lämnats i form av överföringar av resurser till en organisation i utbyte mot att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet är offentliga bidrag och ska redovisas som bidrag (K3 36.8 och 37.10). Det är även ett krav gällande återbetalningsskyldighet om villkoren inte uppfylls. Definitionen av bidrag gäller även övriga organisationer som ger medel enligt dessa villkor.

Övriga intäkter

Främst intäkter för genomförd ITP (International Training Programme) samt försäljning av produkter.

Verksamhetskostnader

Ändamålskostnader

Som ändamålskostnader avses sådana kostnader som har direkt samband med att uppfylla organisationens syfte och stadgar, nämligen:

- Stöd till projekt som främjar kvinnors självtillit och självkänsla, kvinnors psykosociala och/ eller fysiska hälsa eller på annat sätt medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggnandet av ett demokratiskt samhälle.
- Föra ut fakta och informera om krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.
- Främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.

Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt är en ändamålskostnad. Exempel på sådana kostnader är våra utlandskontor, central projekthantering och projektstyrning samt administrativ hantering av ansökningshandlingar för anslag.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnaderna består av kostnader som har direkt samband med insamlingsarbete som riktar sig till organisationens samtliga givare.

Administrationskostnader

Administrativa kostnader som organisationen har för att uppfylla de kvalitetskrav vi har för ändamålet och för givare men som inte kan ses som ändamålskostnader. I våra anslag har vi cirka 7,3 procent som finansierar den administrativa kostnaden, dessa redovisas som ändamålskostnader. Kvar är kostnader för vissa chefer samt viss personal inom ekonomi och kommunikation. Utvecklingskostnader för administrativa och organisatoriska processer, revisionskostnader samt del av samkostnader.

Samkostnader

I ovanstående kostnader finns det samkostnader som kan definieras enligt följande. Gemensamma kostnader är exempelvis IT, ekonomifunktionen, kostnader för lokaler och ledningen i form av styrelse och generalsekreterare.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella. I leasingkostnaden ingår lokalhyra.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

I årets skattekostnad ingår skatt som avser årets skattepliktiga resultat. Det gäller vår verksamhet inom ITP (International Training Programme) som klassas som näringsverksamhet. Det finns inga temporära skillnader varför uppskjuten skatt inte redovisas.

Balansräkning

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier/Datorer 5 år

Vissa inventarieinköp redovisas som verksamhetskostnader. Detta sker när anslag har beviljats för inköpet eller när inventarier på grund av stöldrisk vid arbete i fält likställs med korttidsinventarie. Under året har inventarieköp för 565 tkr redovisats som verksamhetskostnader.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Utländska valutor

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Fordringar i utländsk valuta i kontantkassor och banker på våra olika fältkontor värderas till den kurs som gällde vid senaste överföringen av valuta från Sverige. Dessa olika valutor förbrukas på respektive fält och avsikten är inte att de ska återföras till Sverige.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall organisationen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

NOT 2 Stiftelsens intäkter

	2018	2017
Stiftelsens intäkter fördelar sig enligt följande:		
Gåvor	17 270	13 708
Bidrag	149 869	132 877
Övriga verksamhetsintäkter	2 577	470
Summa	169 716	147 055

Gåvor fördelar sig enligt följande:

Gåvor som redovisats i resultaträkningen

Allmänheten	4 225	3 347
Företag	595	161
Svenska PostkodLotteriet	12 000	10 000
Övriga stiftelser	450	200
Summa	17 270	13 708

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Annonser	251	1 253
Pro bonotjänster (uppskattat belopp)	218	3 181
Summa	469	4 434

Totala gåvor

Gåvor som redovisats i resultaträkning	17 270	13 708
Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen	469	4 434
Summa	17 739	18 142

Bidrag som redovisats som intäkt

Sida-bidrag för projekt och verksamhet

Västra Balkan	14 010	15 268
Södra Kaukasien	4 822	4 808
Mellanöstern Jerusalem	10 795	9 602
Mellanöstern Amman	32 569	15 140
Liberia	10 213	10 622
Ukraina	4 550	345
Ramanslag crossregional	30 284	30 313
Informationsbidrag	3 597	2 305
Övriga Sida	667	12 662
Rwanda	9 915	4 104
Sida anslag för administration	9 766	8 321
Summa	131 188	113 490

Övriga bidrag för projekt och verksamhet

Delmos	284	-
Arvsfonden	1 399	1 116
UN Trust	1 284	1 092
EU	2 127	803
Folke Bernadotteakademin	477	399
International Alert EPNK projektet	2 277	2 041
Svenska UD	3 217	1 152
Canada	996	2 854
Brittiska UD	6 620	5 107
Svenska PostkodLotteriet	-	4 823
	18 681	19 387

Summa	149 869	132 877
-------	---------	---------

NOT 3 Leasing

	2018	2017
Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:		
Förfaller till betalning inom ett år	4 938	5 302
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	3 114	2 471
Förfaller till betalning senare än fem år	-	300
Summa	8 052	8 073
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	5 456	5 959

I leasingavgifter ingår lokaler, kontor och IT-utrustning.

NOT 4 Medelantal anställda, personalkostnader

	2018	2017
Antal anställda endast kvinnor		
Sverige	65	61
Bosnien-Hercegovina	3	2
Kosovo	2	2
Nordmakedonien	4	2
Serbien	3	4
Södra Kaukasien	4	3
Liberia och DR Kongo	8	10
Palestina och Israel	5	4
Jordanien och Libanon	10	7
Irak	2	2
Rwanda	5	1
Ukraina	2	-
Tunisien	1	-
Totalt	114	98

Löner och andra ersättningar

Generalsekreterare	773	876
Övriga anställda	39 699	33 898
Totala löner och ersättningar	40 472	34 774
Sociala kostnader	14 403	13 235
(varav pensionskostnader)*	2 674	2 399
Pensionskostnader generalsekreterare	326	276

*Retroaktiva pensioner för perioden 2004–2013, uppgår till 372 tkr.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Antal styrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	5	5
Män	2	2
Totalt	7	7

Antal generalsekreterare

Kvinnor	1	1
Totalt	1	1

Ideellt arbete

Under året har ett varierande antal personer arbetat ideellt för organisationen, bland annat med packning av utskick, information och bössinsamling. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

NOT 5 Skatt på årets resultat

	2018	2017
Inkomstskatt beräknat på den skattepliktiga näringsverksamheten		
Redovisat resultat före skatt	189	-101
Under året utnyttjande underskottsavdrag	-174	-
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22%)	3	-
Redovisad skattekostnad	3	0

NOT 6 Inventarier

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 666	1 666
Försäljningar och utrangeringar	-202	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1464	1 666
Ingående avskrivningar	-1 586	-1 473
Försäljningar och utrangeringar	202	-
Årets avskrivningar	-55	-113
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 439	-1 586
Utgående restvärde enligt plan	25	80

NOT 7 Långfristiga värdepappersinnehav

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	321	-
Årets förvärv	299	321
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	620	321
Utgående restvärde enligt plan	620	321
Specifikation värdepapper	Bokfört värde	Marknadsvärde
Aktier	540 914 kr	487 119 kr
Penningmarknadsfond	78 899 kr	78 595 kr
Summa	619 813 kr	565 714 kr

NOT 8 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2018	2017
Sida Södra Kaukasien	-	28
Sida Europa/Västra Balkan	1 179	1 443
Sida Mellanöstern	23 605	31 439
Sida Liberia	267	297
Sida Ukraina	4 741	9 655
Sida Rwanda	10 059	7 167
Sida Ramanslag	879	1 691
Sida info	284	182
Sida övrigt	-	3 191
Övriga anslag	3 137	3
Summa	44 151	55 096

NOT 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018	2017
Semesterlöner	2 346	2 002
Övriga poster	3 770	2 789
Förutbetalda bidrag Sida	35 400	852
Summa	41 516	5 643

NOT 10 Eventualförpliktelser och eventualtillgångar

	2018-12-31	2017-12-31
Hyresgaranti	849	849
Pantförskrivning	664	664
Summa	1 513	1 513

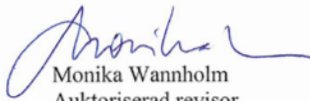
NOT 11 Likvida medel

	2018	2017
Kassamedel	342	323
Banktillgodoinnehavanden	85 984	59 361
Likvida medel i kassaflödesanalysen	86 326	59 684

NOT 12 Händelser efter balansdagen

Anslag

Vi har upprättat ett avtal med Sida Civsam om ett femårigt avtal från 2019 till och med 2023, den totala summan från Civsam uppgår till 254 mkr.

Stockholm 2019 - 03 - 20
 Birgit Hansson Ordförande
 Jesper Hansén
 Lars Jalmert
 Marie Sundberg
 Viola Furubjelke
 Maria Appelblom
 Devrim Mavi
Vår revisionsberättelse har lämnats 2019 - 04 - 02
 Kajsa Goding Auktoriserad revisor
 Monika Wannholm Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Kvinna till Kvinna
Org.nr. 802401-6134

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av Årsredovisningen för Kvinna till Kvinna för år 2018. Stiftelsens Årsredovisning ingår på sidorna 1-2 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har Årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av detta dokument (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av Årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att Årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt Årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en Årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av Årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka

förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av Årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om Årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i Årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om

Årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av Årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kvinna till Kvinna för år 2018.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförfordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförfordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförfordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 2 april 2019

Kajsa Goding

Auktoriserad revisor

Monika Wannholm

Auktoriserad revisor

Kvinna till Kvinna | 2019

Projektledare: Nadja Dolata

Redaktör: Ulrika Westerlund

Kommunikatör: Johanna Lingaas Türk

Produktion och form: Fine and Dandy

Foto: Stina Magnuson Buur, Anna Sundén,

Anna-Carin Hall, Alexandra Karlsdotter,

Charlotte dos Santos Pruth, Linda Öhman,

Ida Svartveden, Johanna Lingaas Türk.

Övriga fotografer har bildbyline.

Ansvarig utgivare: Anna Åberg

Tryck: Lenanders Grafiska AB

Stå upp för kvinnors rättigheter varje dag – bli månadsgivare! Ditt regelbundna stöd kan bli en kvinnas räddning. Du blir enkelt månadsgivare på vår hemsida: kvinnatillkvinna.se

Slakthusplan 3, 121 62 Johanneshov
Plusgiro 90 18 00-3

Bli månadsgivare på
kvinnatillkvinna.se